

VIENYBĖ

74 M. 25 N.

BROOKLYN, N. Y.

1960 M. BIRŽELIO (JUNE) 17 D.

TEL. APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

DABAR JUOZAS TYSLIAVA

Pr. Narvydas su J. Rumša Dirvoje patarė Žymantui ir Railai nesigirti tuo, ką jiedu žino apie J. Deksnį, parašiusį, ar gal tik pasirašiusį savo išpažintį komunistams.

Žodžiu, anot Narvydo ir Rumšos, "tai patarnavimas bolševikams," nes Žymantas su Raila galėję pasakyti tai, ko pats Deksnis, patekęs į komunistų bučių, nepasakė.

Dabar V. Rastenis Dirvoje tvirtina, kad "tyla ne visada gera byla." Aplamai, girdi, "bolševikams patarnavimo kaltinimą mūsų tarpe bus, berods, išplatinę Vliko dorybių gynėjai dar prel. Krupavičiaus pirmininkavimo laikais."

Dėmesio! Kai praėity metų vasarą Vienybė paskelbė V. Rastenio "išpažintį," tai Dirva visomis keturiomis užpuolė Vienybę, kaip komunistų talkininkę...

Dabar pats Rastenis aiškina, kad nei Žymantas su Raila, nei Dirva su savo redakcija dėl to dar "nesuvarijotėję"...

Laikrodžio švytuoklė, matote, sugrįžo atgal.

Laisvoji Lietuva, pranešdama apie Lietuvos Nepriklausomybės Talkos "tarybos" suvažiavimą, sako, kad buvęs ALT New Yorko skyriaus pirmininkas "išniekinęs lietuviškos kovos už laisvę principus..."

Taikoma Antanui Varnui, kuris šį pavasarį lankėsi Sovietų Sąjungoje, Vilniuje ir dabar Vienybėje rašo savo išpuodžius.

Tai iš dalies panašu į tą kaltinimą, kurį anąmet tautininkai buvo iškėlę Lietuvos Nepriklausomybės Talkos pirmininkui V. Rasteniui, nuėjusiam į Laisvės (komunistų laikraščio) salę sovietinio filmo žiūrėti.

Tada V. Rastenis jiems (LNT, LTS ir ALTS valdybų nariams) specialiu laišku atsakė:

"As filmo ėjau žiūrėti ne dėl to, kad esu LNT pirmininko ar LTS vadovybės postuose, o dėl to, kad dirbu LBSC ir spaudos darbu..."

Ar V. Rastenis, tada nuėjęs pas komunistus žiūrėti filmo, taip pat išniekino tuos "kovos už laisvę principus"?

Jeigu taip, tai šaukiamajame LNT suvažiavime jis turėtų pasitraukti iš pirmininko vietos.

Praeitą sekmadienį New Yorko Town Hall lietuviai, latviai ir estai bendrai minėjo savo tėvynių okupacijos dvidešimtmetį. Nuotraukoje (viršuje) prie Amerikos ir Pabaltijo tautų vėliavų skautai garbės sargyboje. Apačioje: (prie Pabaltijo valstybių žemėlapiu, sovietiško piautuvo ženkle) pianistas Alekas Mrozinskas

J. Tysliavos, Jr. nuotraukos

Mes dar tikime į tiesą

VINCAS JONIKAS

Pabaltiečių bendras protestas sovietams praėjo New Yorke birželio 12 dieną nepaprastai išpuodingai. Pirmą kartą, kaip niekad lig šiol, estai, latviai ir lietuviai pasijuto tikrais likimo broliais ir išreikė besąlyginę ištikimybę tiems idealams, už kuriuos tos tautos per šimtmečius kovojo. Niekas nekovoja už bevertį daiktą, todėl ir tie idealai, surišę tris tautas buvusiems ir esantiems pavojams atremti, nėra tik bevertė užgaida.

Po iškilmingų pamaldų šv. Patriko katedroje reikėjo rikiuotis eisenai į Town Hall tačiau lietuviai, latviai ir estai be perstojos ir dalis žmonių nuėjo savo keliais. Lietuviai rikiavosi po savo vėliava, bet nei latvių, nei estų vėliavų nebuvo. Girdžiu, latviai stebisi, kad lietuviai vis dėlto žygiuos. Keista, kaip kartais vieni kitiems patinkame. Vaclovas Alksninsis paėmė lietuvišką trispalvę, šalia jo Amerikos vėliavą ir paskui jį susidarė gretų gretos lietuvių, o po jų ir latviai susizvalgė stojo ir estai. Neužmirštamas tas Alksninsis; kaip koks senas krivis iš amžių glūdumos, su tautine krivule rankose, ištikimas tų atminimui, kurie už tas spalvas kovoje galvas padėjo... Tik plevesuoja lietuviška vėliava, šį kartą vėr visų pabaltiečių niekam nesukeldama jokio pavydo, jokio įtarimo. Taip tą valandą buvo mūsų trispalvei lemta.

O dangus vis verkė gaudžiomis lietaus ašaromis, lyg atjausdamas mūsų visų nieksingiausią skriaudą. Dangus verkė ir tų, kurie sutizo lietaus baimėje ir neatvyko į gedulo šventę. Dangus verkė ir tų, kurie savo tautos tikėjimą išdavė pagarbindami savo brolių žudikus, padėdami melo karalystės jegoms sumindžioti teisybę. Tačiau šimtai ėjo pirmyn, ėjo tikėdami, jog turi teisę

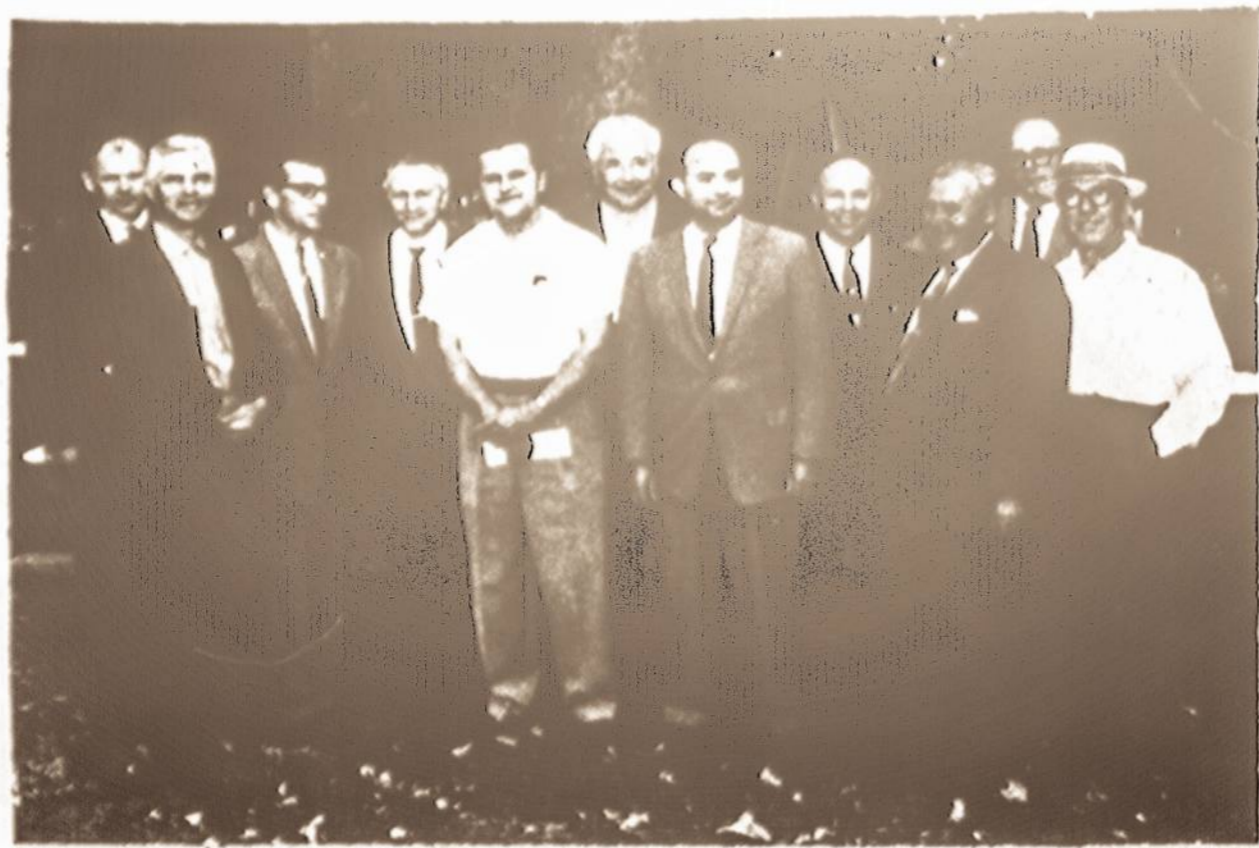
(Nukelta į 12 psl.)

LIETUVIAI KALIFORNIJOJE

VLADAS BAKUNAS

L. Briedžio nuotrauka
Grupė lietuvių, neseniai įvykusiame Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apygardos valdybos surengtame piknike. Iš k. į d.: Lietuvių Namų bendrovės direktorių tarybos pirmininkas J. Uzdavinys, Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apylinkės vicepirmininkas (buvęs pirmininku) J. Žuolaitis, Lietuvių Dienų leidėjas A. Skirius, pramoninkas S. Kasper, Katalikų Federacijos pirmininkas V. Kazlas, ALTOs (pirmininkas inž. A. Jodele, Lietuvių Namų bendrovės valdybos pirmininkas Fr. Zukauskas, Lietuvių Bendruomenės Los Angeles apygardos valdybos sekretorius Ch. Lukšis, Lietuvių Namų b-vės direktorių tarybos vicepirmininkas J. Kojelis ir Bendruomenės Apygardos pirmininkas K. Liaudanskas.

Birželio įvykių minėjimas

Baisių 1940 m. birželio mėn. įvykių Baltijos kraštuose — Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje — 20 metų sukaktį pabaltiečiai išpūdingai paminėjo — Los Angeles mieste — su kalbomis, rezoliucijomis ir koncertine dalimi lietuvių sv. Kazimiero parapijos salėje, sekmadienį, birželio 12 d.

Anksčiau čia tokius minėjimus rengdavo ALTA, bet jau eilė metų kai tuo rūpinasi specialus pabaltiečių komitetas, kuriame lietuvius atstovauja ALTA. Šis komitetas sudarytas iš lietuvių, latvių ir estų organizacijų atstovų ir minėjimus organizuoja ta tautybė, kurios pirmininkas tais metais vadovauja jungtiniam komitetui. Šių 1960 — 61 metų komitetui davovauja estas, todėl ir minėjimo organizavimo darbo didžioji dalis atiteko estams. Sekančioji pirmininkavimo eilė atitenka lietuviams. Komitetą, šiuo metu, sudaro: pirmininkas — W. Gutman, estas; vicepirmininkai — V. Mitkutė ir Alg. Raulinaitis, lietuviai; J. Kuk, estas; H. Braukis ir E. Abele, latviai; izdininkas — A. Muurjep, ir sekr. — U. Kaskla, estai.

Šis komitetas ir surengė šiemet gana išpūdingą minėjimą, jo programon sutelkdamas žymias lietuvių, latvių ir estų meno jėgas — solistus bei chorus. Lietuvių dalis — su solistais L. Zaikiene, inž. A. Polikajū ir muz. Br. Budriūno vadovaujamu parapijos choru — buvo pati išpūdingiausia. Gražiai pasirodė ir nelabai skaitlingas estų mišrus choras, be to visa eilė latvių ir estų solistų. Publikos pilna salė.

Komitetas iš anksto atspausdino ir išsiuntinėjo kvietimus (vien anglų kalboje), kuriuose atspausdinta visa programa, Amerikos, Lietuvos, Latvijos ir Estijos himnai (kiekvienas savoje kalboje). Galiausiai, kvietimo 4 puslapyje sudėta 4 žymių respublikonų (R. M. Nixon, J. F. Dulles, W. F. Knowland ir T. H. Kuchel) pareiškimai, tiksliau, ištraukos ir savo laiku jų pasakytų kalbų, liečiančių rusų okupaciją Baltijos kraštuose.

Visa tai labai puiku, bet argi tik vieni respublikonai yra paneigę Baltijos kraštų okupaciją? Ar nebūtų sveikiau mūsų siekimams ir tikslingiau tokiems parengimams pasinaudo-

Atrodo, kad Lietuvos nepriklausomybės žlugimas bene sunkiausiai bus palietęs pačius nepriklausomybės kūrėjus. Aną sekmadienį, iš kažkurio susirinkimo, pavėžinu nepriklausomybės akto signatarą prof. Mykolą Biržišką iki jo namų. Pakeliui kalbame apie šį bei tą. Teiraujosi apie jo sveikatą ir kt. Profesorius, kaip ir visada dar žvalus ir judrus bei gyvas kalboje, sako: "...štai dar būtų viskas tvarkoje, tik slėgia ekonominė padėtis...". Keliui trumpėjant ir kalbai ilgėjant, išdėstė visą eilę asmeniškų bėdų ir vargų, kuriems pataisyti reikia pinigų. Žodžiu — skundžiasi, ko niekada nesu girdėjęs iš jo anksčiau.

Ir koks nelemtas, tą dieną, sutapimas: parvežęs prof. M. Biržišką į jo namus, grįžęs pats į savus — paėmiau nebaigtas

jant abiejų partijų žymiųjų asmenų pareiškimais, neigiančiais sovietinę tironiją Baltijos kraštuose? Dabar, suprantama, rinkiminės kampanijos įkarštis ir, atrodo, prie to kvietimo tvarkymo prisidėjęs Nixono gerbėjas pasišovė labai nevykusiai, pasitarnauti respublikonų partijai — diskriminuojant demokratų partiją. Galima tai daryti, bet ne tokia proga.

DĖL VASARIO 16 AKTO SIGNATARŲ

skaityti vakarykščiai gautas Naujienas, kuriose, dabar jau nebeapamenu kas, skundžiasi kito nepriklausomybės akto signataro, gyvenančio New Yorke, prof. Stepono Kairio — Kaminsko ekonomine padėtimi. Darosi net nemalonu, tik žiūrėkite, tie vos du Lietuvos nepriklausomybės akto signatarai, gyveną čia visko pertekusioje Amerikoje, gyvena nedatekliaje, nesuveda "galy su galais," net štai, kaip prof. S. Kairys — Kaminskas, ligos atveju. Atrodo, vargai tie patys — tiek prie Atlanto, tiek Pacifiko krante, bet mažai kas dėlto jaudinasi...

Apie Floridos lietuvius

Po ilgo laiko teko pasikalbėti su vienybiete Ona Račkienė, ilgai viešėjusia Floridoje ir dabar jau vėl "atsikūrusia" savo rezidencijoje Kalifornijoje, Los Angeles mieste. Džiaugiasi vėl esanti namuose, bet apie Floridą, apie ten gyvenančius lietuvius, sako šitaip: "Lietuviai labai linksmai gyvena, dainuoja šoka ir baliavoja, niekas ten nežiūri tu jaunas ar senas, jokių partinių skirtumų niekas nedarė, atrodo visi vieningi ir laimingi."

Tikrai graži Floridos lietuvių atestacija.

(Nukelta į 3 psl.)

Winter Garden Tavern Inc.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Telefonas: EVERgreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Geriausias lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Lanių vasarnamis

515 4th Ave. Asbury Park, N. J.

Puikiausias poilsis ažuolų pavėsyje, vos keletas minučių pėsčiam nuo Atlanto paplūdimio. Čia pat teatrai, bažnyčios, krautuvės ir restoranai. Svečių patogumui kiekviename aukšte virtuvės ir šaldytuvai. Patogūs kambariai. Prieinamos kainos.
Dėl rezervacijų skambinti: P. LANYS, PR 6-9783, arba EL 3-1169.

Kiek Lietuvių Amerikoje?

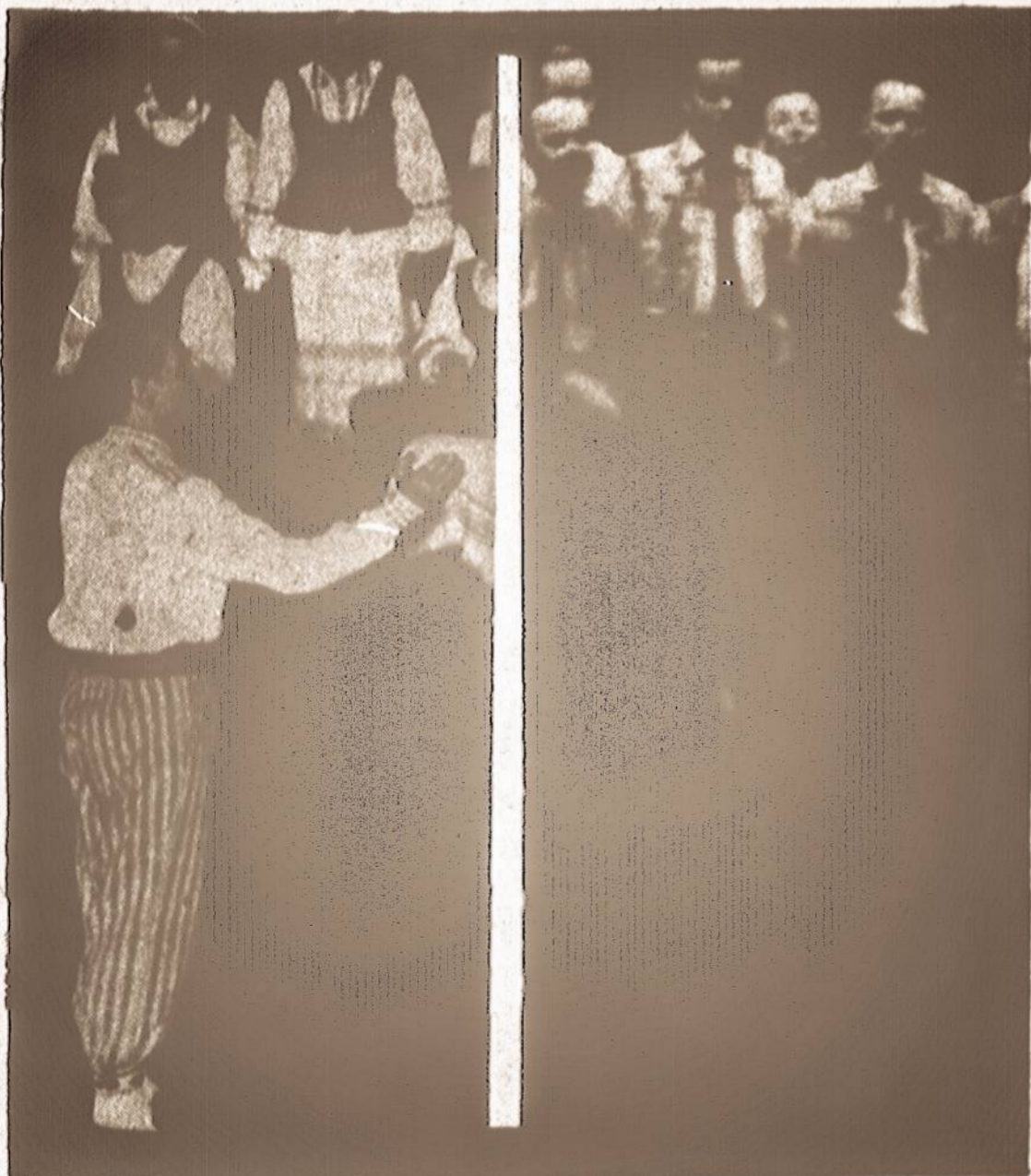
Paskutinio gyventojų surašymo, "censo", duomenys rodo, kad tokie miestai kaip New Yorkas, Detroitas ir visa eilė kitų — "grūva" — gyventojų per paskutinį dešimtmetį juose sumažėjo. Bet Los Angeles miestas ir apskritys, štai žymiai išsiplėtė: miestai 1950 — 60 metų laikotarpyje priaugo 24.4% arba 481,504 gyventojais, o apskritys — 44.2% arba 1,845,559 gyventojais. Mieste dabar yra: 2,451,862 gi apskrityje (be miesto) 5,987,246 gyventojai. Iki šiol skelbtuose to surašymo duomenyse niekur nebuvo minima kiek kokios tautybės gyventojų yra. Turbūt ir nebus, nes to surašomųjų niekas ir neklausė.

Ar nebūtų pats laikas pagalvoti apie "lietuvišką" gyventojų — lietuvių surašymą Amerikoje? Operuojama įvairiais skaičiais, bet jokio rimto pagrindo tiems skaičiams nėra. Gal būtų dabar pats laikas sužinoti kiek lietuvių, bent čia Amerikoje, gyvena.

DĖL MIKULSKIO FRAKO...

Savo laiku mūsų spaudoje buvo nusiskundžiama, kad "dypukai" per greitai pasinėre kalbose apie namus, automobilius, banko knygeles... Gal netaip. Kai kur, tiesą pasakius, net nusibosta "valdiškos" temos, ypačiai privačiuose pobuvuose. Ir apie ką čia "nepolitikuojama"?

Aną dieną patekau į pobuvį, kuriame, jau įkaitę jo dalyviai gana karštai buvo paėmę į "ataskaitą" Vieniybės telpusią Čiurlionio ansamblio nuotrauką, padarytą ansamblio Brooklynne viešėjimo metu. Ne pati nuotrauka, išėjusi Vieniybės labai puikiai, buvo "pešiojama," bet dirigento Alf. Mikulskio... frakas. Buvo ginčijamasi ar dirigentui tinka vilkėti frakas, tokio koncerto metu, kai visas choras vilki

ČIURLIONIO ANSAMBLIO vadovas Alfonsas Mikulskis tautiniame kostiume ir su fraku... Katras jums labiau patinka? Pasirinkit.

Vieniybė, 1960 m. birželio 17 d.

Lietuviškoje Chicagoje

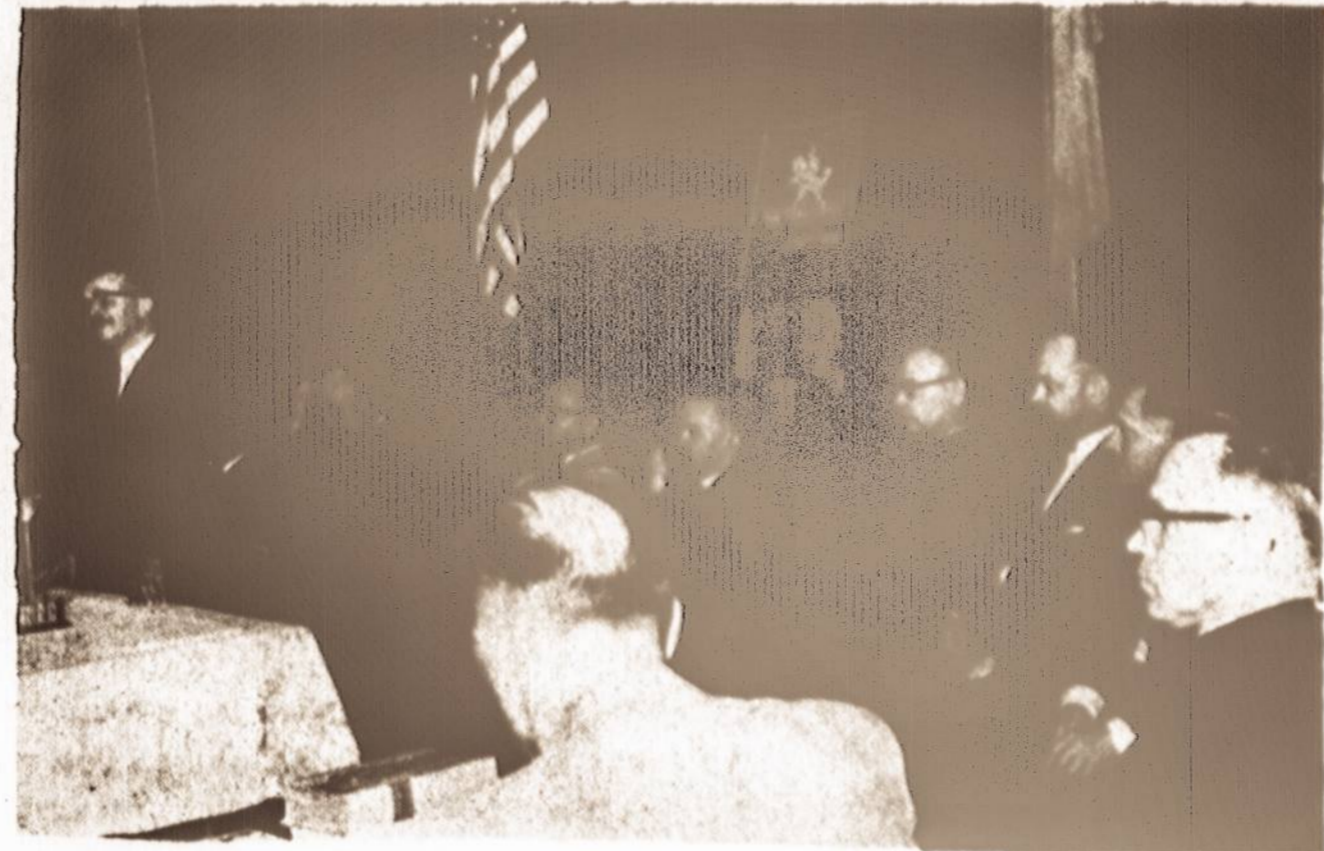
Baciūnas duos 30,000 dolerių, jei...

MISTIŠKO KOMUNIKATO APIE TAUTININKŲ VADŲ PASITARIMĄ ŽMONIŠKAS VERTIMAS. DP TAUTININKŲ ORGANIZACIJA IGAUS VAIDUOKLIO STATUSĄ. 12 APAŠTALŲ STEIGIA GIMNAZIJĄ, BET NE SAVO VAIKAMS. BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS.

Užpraeitą savaitgalį J. Bačiūno Tabor farmoje įvyko tautininkų vadų pasitarimai, apie kuriuos "oficialus" organas pranešė tokiu komplikotu komunikatu, kad jo skaitytojai nieko negalėjo suprasti. Chicagoje eina gandai, kad tame pasitarime nutarta likviduoti atskirą DP tautininkų organizaciją, vadinamą "Sąjūdi," kurio centras tačiau liksias, taip sakant, vaiduoklio statuse, kad prireikus galėtų pasivaidentti, pvz., kai kol kas klausimas išeitų iš Amerikos tautininkų kompetencijos.

Kitas daug praktiškesnis klausimas buvęs J. Bačiūno sumanymas įsteigti tautinės spaudos fondą. Tam reikalui Bačiūnas pasižadėjęs duoti 30,000 dolerių su sąlyga, kad kiti tautininkai per 5 metus sukeltų dar 20,000. Iki tas bus padaryta, tautinė spauda galėsianti naudotis tik kapitalo nuošimčiais ir jei tas 20,000 nebus surinkta, Bačiūnas savo pinigų atsiimsias. Fondą valdysią 5 direktoriai, kurių 3 skirs Bačiūnas, 1 tautinės sąjunga, o penktasis bus VILTIES bendrovės pirmninkas.

tautiniai rūbais ir demonstruojama instrumentai ne "frako amžių"? Buvo labai mažai balsų už fraką. Galiausiai, šiaip jau gana gausi "partijėlė" vienbalsiai "nutarė", kad tokiais atvejais dirigentui frakas nevilketinas, kad jis turėtų pasipuošti lygiai gražiais tautiniais rūbais. Prisidėdamas prie tos "rezoliucijos", buvau smarkiai paragintas ją "paskelbti", tegu esą pasisako "specialistai". Kokie specialistai? Pasisakykite.

Liet. konsulas Chicagoje dr. P. Daužvardis kalba Cicero Lituanistikos mokyklos mokslo metų užbaigimo akte, įvykusiam birželio 4 d. šv. Antano par. salėje Ciceroje. Nuotraukoje prezidento nariai, kurių tarpe sėdi prel. I. Albavičius, prel. M. Krupavičius, kun. P. Patlaba ir kt.

E. Šulcicio nuotr.

Ar iš to fondo nauda bus tik B. Gaidžiūnui ar ir kiti tautinei srovės spaudai, nėra visai aišku. Gaidžiūno politika pasitarime susilaukusi nemažos kritikos, ypač paskutiniai Žakevičiaus — Railos pasigarsinimai bei tas faktas, kad tautininkų organe mažiau rašoma apie tautininkus negu apie kitus. Gaidžiūnas teisingas, kad iš viso esą labai sunku su medžiaga ir spausdinama tas, kas patenka po ranka. Susirinkime kilusi mintis, kad Dirvą teksią suretinti...

Pereitą penktadienį Chicagoje jėzuitų namuose įvyko 12 asmenų susirinkimas, kuriame buvo karštai pasisakyta už lietuviškos gimnazijos Chicagoje įsteigimą. Esą tikrai atsirasią 200 mokinių, kurių tėvai sumokėsį po 250 dol. ir klausimas išspręstas. Labai ilgai ir karštai tuo reikalu kalbėjęs Ben. Babrauskas tarp kitko pastebėjo, kad savo vaiko į tą gimnaziją neleisias, nes jis jau užrašytas į Šv. Ignaco jėzuitų aukšt. mokyklą. Susirinkime taip pat paaiškėjo, kad vienoje valdinėje mokykloje buvo išsiderėtos lietuvių kalbos pamokos, jei jas klausytų 60 mokinių. Mokykloje viso labo buvo 114 lietuvių. Pamokom užsirašė tik 4.

Birželio trėmimų minėjimas, ruoštas Chicagoje ALTO, pereitą šeštadienį sutraukė 2/3 jėzuitų namų salės (apie 400) žmonių. Kalbėjo konsulas dr. P. Daužvardis, dr. P. Grigaitis ir jaunimo vardu Lulevičius. Muzikiniai minėjimą trėmino moterų operos choras, vedamas A. Stephens. Sklandžiai pravesas minėjimas truko lygiai 2 valandas.

J. Kreivėnas, prieš kiek laiko sukėjęs triukšmą savo "kultūravimo" pastangomis su bolševikais, pasitraukė iš visų bendruomenės institucijų postų.

NEPAMIRSKITE ATNAUJINTI PRENUMERATĄ!

Cicero Aukšt. Lituanistikos Mokyklos abiturientė Dalia Šulciovė gauna baigimo diplomą iš prel. I. Albavičiaus. Šalia jo stovi mokyklos direktorius kun. P. Patlaba. Šiomet mokykla išleido III abiturientų laidą — 8 jaunuolius.

CELEBRATING OUR
100th ANNIVERSARY
Latest dividends declared

3 3/4%

Total quarterly dividend on balances maintained for two or more years (3 1/2% regular plus 1/4% special)

3 1/2%

regular quarterly dividend FROM DAY OF DEPOSIT

COMPOUNDED QUARTERLY Open account at either office. Come in, write -- or telephone.

EASTERN PARKWAY OFFICE:
539 Eastern Parkway at Nostrand Ave.
Mon. to Fri. 9 A. M. - 3 P. M.
Monday evenings 5 P. M. to 8 P. M.
President 3-7000

BROADWAY OFFICE:
135 Broadway at Bedford Ave.
Tues. to Fri. 9 A. M. - 3 P. M.
Monday 9 A. M. - 7 P. M.
STagg 2-6676

Brooklyn, New York

THE Kings County SAVINGS BANK

1860-----1960

A Century of Service to Savers
Member Federal Deposit Insurance Corporation

"Muzikai jūsų gudrūs, bet inteligentai silpni!"

- pareiškė Šalipinas, paklaustas apie savo įspūdžius Lietuvoje. Mūsų elito elgesys išsivijoje patvirtino jo pažiūrą. Nusivylimas savo "veikla" kai ką verčia dairytis į okupuotą Lietuvą, bet tai, ką ten pamatai, yra atsilikę 50 metų.

Stebuklo neverta laukti

Amerikos spaudoje plačiai nuskambėjo prielaida, kad komunistinė Kinija pagaliau pritarianti Sovietų Sąjungos koegzistencijos politikai su Vakarų valstybėmis.

Nėra abejonės, kad Pekinas veda savarankišką ir ne visada su Maskvos linija suderinamą politiką. Bet būtų naivu laukti atviro konflikto.

Aiškus nuomonų skirtumas pakartotinai yra pasireiškęs tarp Maskvos ir Belgrado. Bet ir čia, ypač paskiausiu laiku, palyginti, gana ramu.

Jungtinės Valstybės, dar demokratų administracijos laikais, yra praziopojusios epochinę progą stabilizuoti nacionalistinę Kiniją. Dabar jau šaukštai po pietų. Dabartinė, komunistinė Kinija, pirmąsyk po 1910 metų revoliucijos, yra suvienyta, ir Amerikos politikai Azijoje kasdien darosi pavojingesnė.

Nenuostabu, kad kai kurie Amerikos politikai mano, kad Washingtonas turėtų keisti savo pažiūras į komunistinę Kiniją. Mat, palaikyti normalius diplomatinius santykius su Sovietų Sąjunga ir visais jos satelitais, teikti jiems, pavyzdžiui Jugoslavijai ir Lenkijai, ekonominę pagalbą ir tuo pačiu kartu nepripažinti gyventojų skaičiumi didžiausios pasaulyje valstybės, jų manymu, nėra logiška.

Tai, žinoma, "aukštosios" politikos klausimas, kuris anksčiau ar vėliau turės būti išspręstas Washingtone. Bet laukti stebuklo, kad tarp Sovietų Sąjungos ir komunistinės Kinijos kiltų atviras konfliktas, tikrai neverta.

Garsiam rusų bosui F. Šalipinui atvykus gastrolių Kaunan, vienas advokatas, pažinojęs jį dar iš Petrapičio laikų, pasiteiravo jo įspūdžių apie Nepriklausomą Lietuvą. Kaip, pavyzdžiui, Lietuva jam atrodanti palyginus su Balkanų valstybėmis anksčiau gavusioms nepriklausomybę. "Muzikai jūsų gudrūs, bet inteligentai silpni!" — taip formulavo savo įspūdį Šalipinas.

Įdomu, kad jis per kelias viešnagės dienas gavo tokį patį įspūdį, kurį dabar susidarai vartydamas šaukštą KULTŪROS ir kaunišką NAUJOSIOS ROMUVOS žurnalus, iš kurių ištraukas jau paskelbėm anksčiau, rašydami apie išvietintąją kultūrą. Bet geriausia tokios pažiūros patvirtinimą gauni, atsiminęs vėlesnę istorijos eigą ir inteligentijos reakciją į ją.

Didelė dalis Nepriklausomos Lietuvos elito atsidūrė išsivijoje ir, kaip nuo kamieno nulaužta medžio šaka, turėjo anksčiau ar vėliau nudžiūti. Antra vertus, nulaužtą šaką kartais galima pamerkti į vandenį, kad bent jau užmegsti pumpurai galėtų prazydėti. Atseit, išsivijos kultūrinis uždavinys būtų sudaryti tokį indą su vandeniu. Atrodo, kad tai savaime suprantamas dalykas, apie kurį neverta kalbėti.

Deja, save laiką pašauktaisiais išsiviją "kultūriniai" organizuoti to nežinojo. Prasidėjo tuščios kalbos apie tai, kaip "kultūrą" reikėtų organizuoti iš pat pagrindų, vaikų darželių... Tai buvo vaikštinėjimas debesų pakrausėmis, visai negalvojant apie pilką realybės žemę. Vėliau buvo tikima, kad vienuolynai prisidėsia prie mūsų tautinės kultūros poselėjimo. Pa-

galiau dalis tokių "kultūrininkų" nukrito žemėn ir nusivylę pareiškė, kad išsivijoje jokia kultūra neįmanoma ir stiprybės reikia dairytis į Lietuvą, kad ir okupuotą.

Tačiau Amerikoje atmerktom akim gyvenančiam lietuviui, Lietuvoje likusių kultūros — mokslo ir meno — kūrėjų darbai atrodė labai primityvūs ir nuo Vakarų atsilikę keliasdešimt metų. Tai lengva paaiškinti. Sovietuose menas yra palenkta partijai, partija bijo įžeikojimo, o kas kartojama, jau nėra menas. Tenyktė muzika atsiduoda "visąjunginėm" melodijom ir formom. Dailioje literatūroje labai retai pasitaiko "deimanciukas," o apie tapybą ir skulptūrą nėra ko ir kalbėti — grįžta penkiasdešimt, jei nedaugiau, metų atgal.

Išsivijoje gyvenantieji meno kūrėjai turi laisvę ir pavyzdžiui, bet neturi jokios organizuotos paramos, o svarbiausia nesusilaukė net ir dėmesio. Nepaisant to, išsivijoje atliktas vienas kitas darbas, kuris jau yra nemažai įnašu į lietuvių kultūros lobyną.

Šių eilučių tikslas nėra skaitytoją įvairyti į gilų pesimizmą. Jomis norima sukelti ryžtingo optimizmo. Išsivijoje nėra jokio kultūrinio nuosmukio, kuris... nebūtų žinomas Nepriklausomoje Lietuvoje. Ir iš viso tai nebuvo nuosmukis, o tik nepakilimas. Pilnai suprantamas ir pateisinamas nepakilimas, nes truko laiko. Kultūra reikalauja laiko, kantrybės, darbo ir privačios iniciatyvos. Kas padaryta, padaryta ne manifestais, bet tik savu prakaifu ir užsispyrimu.

Mums rašo -

Paskutiniam Vienybės nr. pabarėt Laisvąją Lietuvą už spausdinimą "Gestapo agento" atsiminimų. Pirmiausia tas vyrukas buvo ne Gestapo, bet karinės žvalgybos agentas. O tai jau didelis skirtumas. Visai su Jumis sutinku, kad tuos atsiminimus spausdinti nebuvo reikalo. Bet, turėtume sutikti, kad tie vyrai Lietuvai padarė tik gero:

Jie parnešė žinią apie bręstantį karą tarp vokiečių ir rusų. Tai davė ne tik vilties, bet akstiną pradėti organizuoti antibolševikinį sukilimą.

Paskutinių savaitių bėgy, per juos gavome veik tikslią karo pradžios datą. Tik tokiu būdu galėjo įvykti ir pats sukilimas, išgelbėjęs daug gyvybių, apsaugojęs daug turto nuo sunaikinimo ir t. t.

Mūsų tada troškimas buvo "kad ir su velniu susidėti, bet Lietuvai laisvę atgauti." Taigi tie vyrukai, susidėdami su "velniu," turėjo geriausių norus. Jie bent jau niekam nepakenkė, išskyrus bolševikus. 1941 m. birželį tie vyrai kiekvieno padoraus lietuvių akimis žiūrėnt buvo herojai. Ne vienas iš jų, kaip atpildą, gavo medinį kryželį laukuose... o dabar gestapniko vardą.

Dėl to jūsų nekaltinu, nes tuo metu nebuvote Lietuvoje, tad sunku suprasti tas nuotaikas.

Žinoma, dabar galime teigti, kad tai buvo naivus darbas, bet "padaryk mane žinančiu — aš tave padarysiu turtingu" — sako lietuvių patarlė. Su tais vyrais yra panašus reikalas, kaip su amerikiečių U-2.

Pr. V-as

Chicago, Ill.

Izraelio agentai pagrobė Argentinoje buvusį vokiečių pareigūną Eichmanną ir parsigabeno jį į Izraelį. Izraelis jį teis už padarytus prieš žydus nusikaltimus laike antrojo pasaulinio karo.

Aišku, kad nusikaltėlių turi būti patrauktas į teismą atsakyti. Bet tik nesuprantama kodėl kiti, kurie yra padarę nemažesnius nusikaltimus prieš žmoniją ir šiandien dar vykdo masines žmogžudystes, nėra traukiami atsakomybėn. Apie tuos žmogžudžius ir Izraelis tyli, nežiūrint, kad ir jo tautiečiai žudomi kartu su kitais. Tie istisy tautų žmogžudžiai, kaip Chruščiovas, Mikojanas, Kozlovas, Suslovas ir k., ne tik netraukiami atsakomybėn, bet, priešingai, Amerikoje

(Nukelta į 10 psl.)

KAI SŪNUS MUŠA TĖVA ...

Socialistų įsteigtas Darbo žurnalas A. Šalčiaus plunksna savuosius veteranus išvadino manijakais. Autorius ragina išsivius susimesti į kooperatyvus, kad nedarbo Amerikoje atveju grįžus į Lietuvą ir prisidėjus prie Rytinio Pasaulio,

Kai sūnus pradeda mušti tėvą — žiūrėti nemalonu, nors tas tėvas gal jau ir silpnas, ne visai išmintingas ir neturtingas. Lygiai toks pat nemalonus jausmas mane apėmė skaitant Algimanto Šalčiaus "apmąstymus apie dabartį ir ateitį" ž. m. DARBO 1 nr. Kaip žinia, tas žurnalas buvo įsteigtas socialdemokratų ir dabar leidėju dar pasirašo socialistinė Lietuvių Darbininkų Draugija. A. Šalčius, kiek žinau, nėra socialdemokratas, todėl, jei jis savo apmąstymuose vanoja senuosius politikus, dar nereikia, kad jis muštų savo tėvą. Tėvo mušimo vaizdą sukelti ne tiek pats straipsnis, kiek jį įvedęs redakcinis prierašas ir iš viso faktas, kad jis rado tame žurnale vietos.

Prieš kurį laiką buvo pasklidę gandai, kad buvęs DARBO redaktorius dr. J. Repečka pasitraukęs dėl to, kad socialdemokratų vadas prof. S. Kairys suabejojęs A. Šalčiaus straipsnio detinumu. Jis norėjęs jį paskaičiuoti. Repečkai tai buvę lygu cenzūrai ir jis atsistatydinęs. Dabar vyr. red. pasirašo J. Kiznis, kuris Šalčiaus straipsnį taip pristato:

"Žinoma, muziejinių delegatūrų politikam, kaikuriuos straipsnio mintys yra diametraliai priešingos, bet tas dar nesako, kad autorius būtų įmestas į raganių laužų liepsnas."

Visiems žinoma, kad socialdemokratų "muziejinę delegatūrą" sudaro ne kas kitas kaip jų veteranai S. Kairys su K. Bieliniu! Nesu vienos nuomonės su jais, bet jei jie tam straipsniui yra "diametraliai" priešingi, skubu juos pasveikinti.

Visų pirma A. Šalčiaus apmąstymai yra labai netvarkingai surašyti ir bendras įspūdis yra toks, kad jų autorius skubiai nori išteigti sovietams. Jo žodžių ir sakinių kratinyje galima įskaityti, kad "Nepriklausomybės" (jis rašo tą žodį kabutėse) era praėjo ir svajonės apie ją yra "manijakiškai pavojinga nesąmonė." Komunizmo plėtimasi vargiai begalima sustabdyti dabar, kai tik jis vienas tebėra pajėgus supramoninti primityvias tautas, nepriaugusias demokratiniams

bendruomenės gyvenimui... komunizmas, kaip ir pati rusų tauta, šiandien jau nebėra veiksniai, bandą tapti pasauliniais veiksniais. Jie jau užtikrintai esą.

Akyvaizdoje tokios situacijos lietuvių tautai nesą kito kelio kaip tik išjungti į naujo (komunistinio) pasaulio kūrybą. Lietuviams vieta esanti ne Vakaruose, bet Rytuose ir tai dėl to, kad Vakaruose lietuvių gali pirmauti.

Tai liečių ne tik tėvynėje likusiusius, bet ir išsivius. Tie turėtų burtis į kūrėjų kooperatinius pagrindais ir laukti to momento, kada sovietams išmanevravus "visuotinį nusiginklavimą," "tūkstančiai lietuvių išsivijų gali prisiminti bedarbės atveju gimtąją žemę." Tuo "bedarbės atveju" kooperatiniškai apjungta išsivija, taip sakant, kompaktine mase, grįš kaip sūnūs palaidūnai į sovietinę tėvynę. Išsivijai esą reikalingi vadai, kurie "nesivadovautų ludvikiskiu 'po manęs kad ir tvanas,' bet drįstų galvoti ir nustatyti gaires lietuviams į erdvių amžiaus gražesni, tvarkingesni pasaulį. Žmonės glausis prie tikrų vadų" — baigia savo apmąstymus A. Šalčius, turbūt pats vildamas, kad prie jo glausis vyresnės kartos veikėjų suklaidinti tautiečiai.

Jei man būtina reikėtų pasirinkti, aš pasirinkčiau senuosius "manijakus," nes jie atstovauja tautos, o svarbiausia ŽMOGAUS laisvės principą, tuo tarpu A. Šalčius per DARBĄ šaukia į kūrėjų oportunistus. Man daugiau imponuoja A. J. Greimo žodžiai tame pačiame DARBO numeryje:

"Argi ne gražus J. Kaminsko (S. Kairio) gyvenimas — būti liudininku, liudyti teisingumą ir žmoniškumą? Ar ne graži misija socialistų partijai — būti, kad ir opozicijoje, visuomenės sąžine..."

Už tai, žinoma, Krymo vyno ir kitros niekas neatsisų, bet ar materialinės gerybės yra viskas?

Prisiminus materialines gėrybes, tenka apgalvauti, kad mūsų kairiosios visuomenės sumestais doleriais skelbiami tokie straipsniai, kurių pasirodymą turėtų auksu apmokėti sovietų ambasada.

Vienybė, 1960 m. birželio 17 d.

VIZITAS LENINGRADE

Tęsinys

Vyriausiojo architekto įstaiga buvo viename iš buvusių karališkų rūmų. Ejome iš vienos salės į kitą, kur sėdėdavo po vieną ar daugiau tarnautojų. Pagaliau priėjome didžiulį kambarį, kurio gale milžiniškas rašomas stalas, o šone kitas, konferencijos stalas, kur lengvai galėtų susėsti 30 asmenų. Rado me laukiant keturis architektus, iš kurių tris aš jau prieš tris mėnesius buvau sutikęs New Yorke. Vyriausias architektas buvo mandagus, bet pradžioje pasiputęs ir gana šaltas. Jis supažindino mane su jaunu architektu, kuriam buvo pavesta man parodyti naują Leningrado architektūrą. Paskiau supažindino su miesto perstatymo planais, taip pat su naujais atskirų pastatų projektais. Aš pastebėjau, kad jų darbuose aiški, Vakarų architektūros įtaka. Jis pritarė man, dar pridurdami, kad dabar, po Staļino mirties, atsisakoma pseodoklasicizmo ir linkstama į Vakarų modernizmą.

Atsisveikinant jie mane pakvietė vaišėms. Sutarėme susitikti 3 v. p.p. mano viešbučio restorane.

Dabar naujasis palydovas nuvedė mane į namų fabriką, kur visas namas iš anksto paruošiamas ir paskiau sunkvežimiais nugabenamas į statybos vietą. Čia, pagal numerius, sudedama, kaip vaikų žaislas. Tokie namai, žinoma, vienodi, monotoniški ir nuobodūs, nekaltant jau apie žemą medžiagos vertę ir vidaus įrengimų prastumą. Tokie namai dabar statomi Leningrade, Maskvoje, Vilniuje, Karaliaučiuje, Sibiro bei Kaukazo miestuose. Po keleto metų tie miestai, žinoma, atrods vienodi — be veido, bei išraiškos, kaip tvartai.

Bestudijuojant sovietų architektūrą, atėjo laikas skubėti (taip, vėl skubėti) į sutartas vaišes mano viešbutyje. Susitiko keturiese: vyriausias Leningrado architektas, akademijos rektorius, architektūrinės dirbtuvės vedėjas ir aš. Pradėjome nuo užkandžių ir vodkos. Paskiau sriuba iš vištiena, vynu užsigėriant, dezertas ir kava su vietos konjaku, vėl vynas ir pagaliau rusiškas šampanas. Žodžiu, valgėm, gėrėm ir kalbėjom lygiai 10 valandų... Kalbėjom apie viską. Pavyzdžiui, jie skundėsi, kad Amerikoje jiems neleidę aplankyti Williamsburgo (Virginijos valstybėje neseniai atstatyto kolonialinio laikų miesto). Kai kur, girdi, jiems nebuvę

Antanas Varnas

leidžiama skristi lėktuvu, kitur — važiuoti autobusu. Prasė paaiškinti, kodėl Amerikos valdžia taip elgiasi su sovietų turistais. Kai aš jiems pasakiau, kad sovietų valdžia lygiai taip elgiasi su Amerikos turistais, tai jie apsimetė nežina...

Mūsų pokalbių tema staiga pasikeitė, kai paaiškėjo, kad mes visi — jie ir aš — esame žuklavimo ir medžiojimo mėgėjai. Kol visi išsipasakojome savo nuotykius, nenuostabu, kad nepastebimai praėjo ta 10 valandų laiko.

Buvau atsigulęs ir beveik jau užmišgęs, kai suskambėjo telefonas. Iš karto maniau, kad jau laikas keltis. Bet tai buvo vienas iš architektų, kuris nusprendė bent telefonu supažindinti mane su savo žmona. Iš tikrųjų, aš manau, jo žmona netikėjo jam, kai jis pasakė, kad net 10 valandų praleido su rusiškai kalbančiu amerikiečiu. Mat, kaip žemėje, taip ir rojuje — moterys visur vienodos...

Sūryt aš su architektais nuvažiavau apžiūrėti sporto stadiono, kur telpa 100 tūkstančių žiūrovų. Su automobiliu galima važiuoti į patį viršų, ką mes ir padarėme. Stadionas išpuodingas, bet, manau, išpuodis būtų dar buvęs didesnis, jeigu jame būtų buvę pilna žiūrovų. Deja, ši kartą stadionas buvo pilnas sniego...

Iš stadiono vėl leidomės į miestą. Staiga aš prisiminiau, kad šis miestas, tai yra Peterburgas, yra mano gimtinė... Nutariau aplankyti Šv. Kōtrinos bažnyčią, kur buvau krikštytas. Pasirodo, ši bažnytelė taip pat "neveikianti." Aptverta tvora išmarginta plakatais, langai išdaužyti, tinkas nusilupinęs. Žodžiu, liūdna.

Pakeliui aplankėme Ermitažą — paveikslų galeriją, kuri dabar sujungta su Žemos Rūmiais. Buvo įdomu pamatyti paskutinio Rusijos caro Nikolajaus II biblioteką, taip pat jo butą. Šioje galerijoje, pasirodo, esama nemažai Vakarų Europos meistrų — Picasso, Matisse, Van Gogh, Gauguin... Žadama, išdėti ir Šagalo kūriniai. Galerijoje pilna žmonių — vietinių ir nesovietinių, tai yra, užsieniečių. Čia turėjau progos susipažinti ir su priešistoriniu skyriumi. Mano laikas baigėsi; aš turėjau grįžti į viesbutį ir ruoštis kelionei atgal.

(BUS DAUGIAU)

LENINGRADO MUZEJUJE

A. Varno nuotrauka

Ar lietuviai senovėje turėjo savo rašmenis?

Ar senovės lietuviai turėjo kokį savo raštą? Seniausi raštai tai audekluose, juostosė, kaklaraiščiuose moterų išausti ženkleliai. Toliau eina visoki išpiaustymai lazdose, lentelėse, birkose, prikabinamose prie kailių atiduodant juos išdirbti, kad paskui galėtų juos atpažinti, ir kitur. Bet ar jie turėjo raidžių, garsų ar žodžių reikšmę? Vargu Lietuvos kalba rašto, išlikusio iš prieškrikščioniškųjų laikų, mes neturime.

Bet žinomas kronikų rašytojas Simonas Grunau, taip pat žinomas ir kaip didelis istorinių faktų falsifikatorius, pasakoja, kad kryžiuočių vadas grovas Kyburgas savo keliuonėje į Lietuvą 1397 metais matęs lietuvių raštus panašius į tuos, kurie esą dar išlikę Prūsiose — Simonas Grunau duoda vieno tokio rašto nuorašą neva iš 13 amžiaus Prūsiose. Jį kartoją dar du vėlesnių kronikų rašytojai Henneberger ir Lukas Davidas, kiek pakeistame pavidale. Tadas Volanskis, mokąs lietuviškai, tuos parašus salyginęs ir perskaitęs taip: "Dievai vardą amen žmogumi prūsos Župan Utenes" sarašęs jo abėcėlę.

Jeigu toks parašas iš tikrųjų buvo, tai jo skaitymas ir prasmė lieka ne visai aiški. Žinoma, kad prūsų kalba, kad ir panaši į lietuvių, bet skyrėsi nuo jos. Neaišku ir ką reiškia žodis "amen," kuris lietuviams prieškrikščioniškais laikais nežinomas (o gal atmen?). Pačios raidės greičiau stilizuotos lotynų, negu "runų," nors ir "runų" autoriui, matyti, buvo žinomos lotynų raidės. Normanų "runos" nedaug kam buvo žinomos, ir laikomos paslapytuo visuomenės. Galėjo taip pat būti ir su Prūsų, o gal ir lietuvių raidėmis.

Teko ir man 1907 m. per pū. Lietuvos Mokslo Draugijos susirinkin...

matyti sagti su parašu runomis, raštą Lietuvoje, kurį aš vėliau perskaičiau kaip "Vembrum." Taigi lietuviškai nieko nereikia. Daug vėliau mano tėviškei skirstantis vienasedžiais, po sugriauto namo pamatais buvo rastas antspaudas su keistomis raidėmis, kurį aš daviau prof. V. Krėvei — Micevičiui. Jis vėliau sakė, kad raidės ir parašas esąs armėniškas. Paskiau arti Rumšikių buvo rastas juodas akmuo su iškaltomis keistomis raidėmis, kurių niekas negalėjo išskaityti. Jis buvo nusiustas į Maskvą, kur išsikino, kad parašas arabiškas ir reiškia "Nėra dievo be Dievo, Mahometas jo pranašas." Matyti, tai buvo ten gyvenusių totorių.

Bet lietuviškai parašytų nelotyniškomis raidėmis parašų neteko užtikti.

K. KEPALAS

VYTAUTAS KASIULIS, žinomas dailininkas Paryžiuje, šiomis dienomis turėjo apendicito operaciją. Ateinančiais metais Kasulis numato surengti savo darbų parodą Paryžiuje ir spalvotos litografijos parodą Almaus galerijoje, Great Neck, N. Y.

Send Now For
"STELLA'S LUCKY STAR"

PRICE: \$5.00 tax included
No C. O. D.

These beautiful, gold plated five-point Stars may be worn on a chain as a pendant or on a key ring. A Goldfilled chain is given with every "Lucky Star" ordered.

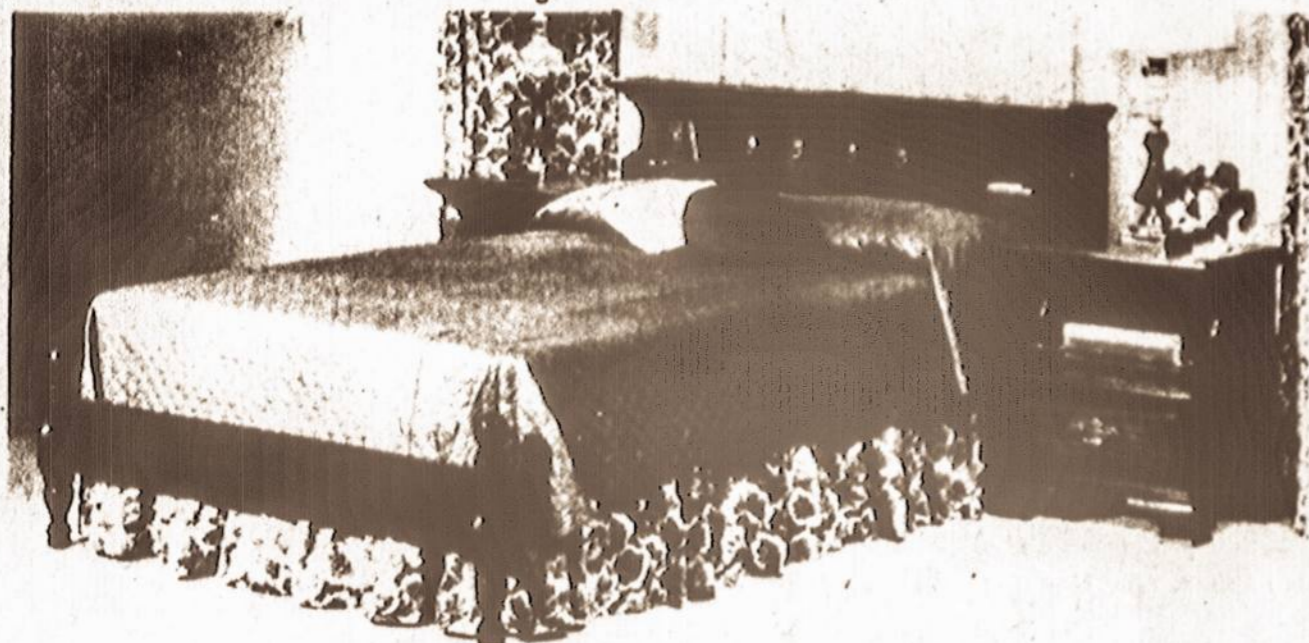
"STELLA'S LUCKY STAR"

4017 FIFTH AVENUE
Brooklyn 32, New York
* Reg. U. S. Pat. Off.

CYPRESS BEDDING & MATTRESS CO.

3427 Fulton Street Brooklyn 8 N. Y.

KAM MOKĖTI BRANGIAU, JEIGU GALIMA GAUTI PIGIAU!

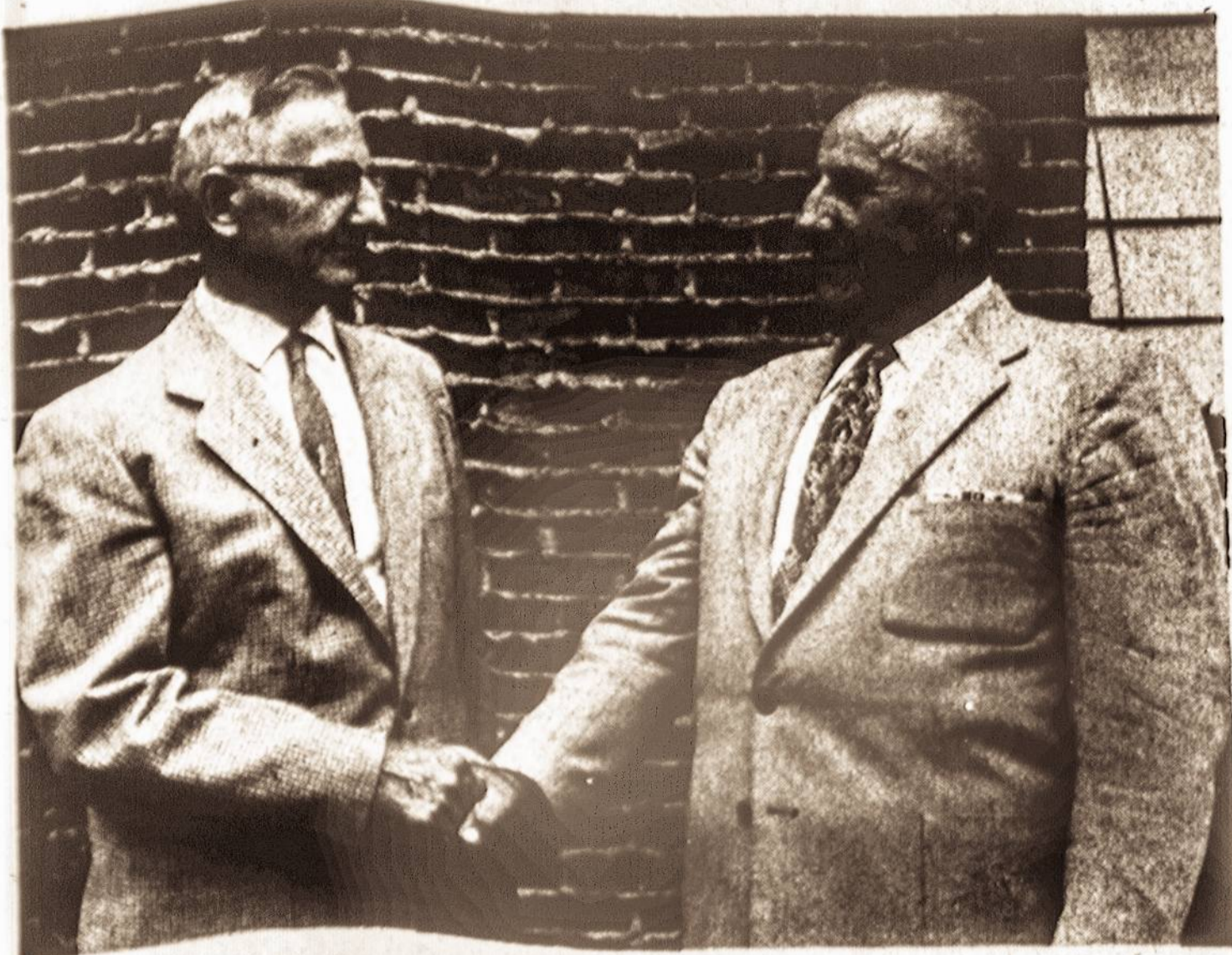

Telefonas: APplegate 7-8802

MŪSŲ KETURIOSE KRAUTUVĖSE NE TIK DIDŽIAUSIAS LOVŲ BEI BALDŲ PASIRINKIMAS, BET TAIP PAT DIDŽIAUSIOS NUOLAIDOS

LIEUVIAI PAVEIKSLUOSE

VIRSUJE: Jurgis Katilius (kairėje) ir Simonas Gudas, žinomi New Jersey lietuvių visuomenės veikėjai ir biznierių, Kaunas Bus Bendrovės valdytojai. Tai neskiriamieji 42 metų biznio dalininkai, kurių autobusas Kauno vardu kasdien kursuoja Newarko ir apylinkių miestų gatvėmis. Gudas su Katiliu, be to, yra Vienybės skaitlytojai veteranai ir rėmėjai.

KAIREJE: M. Kizytė, Lietuvių Informacijos Centro direktorė, viena iš praeitą sekmadienį New Yorke įvykusio protesto prieš Pabaltijo valstybių okupaciją organizatorių.

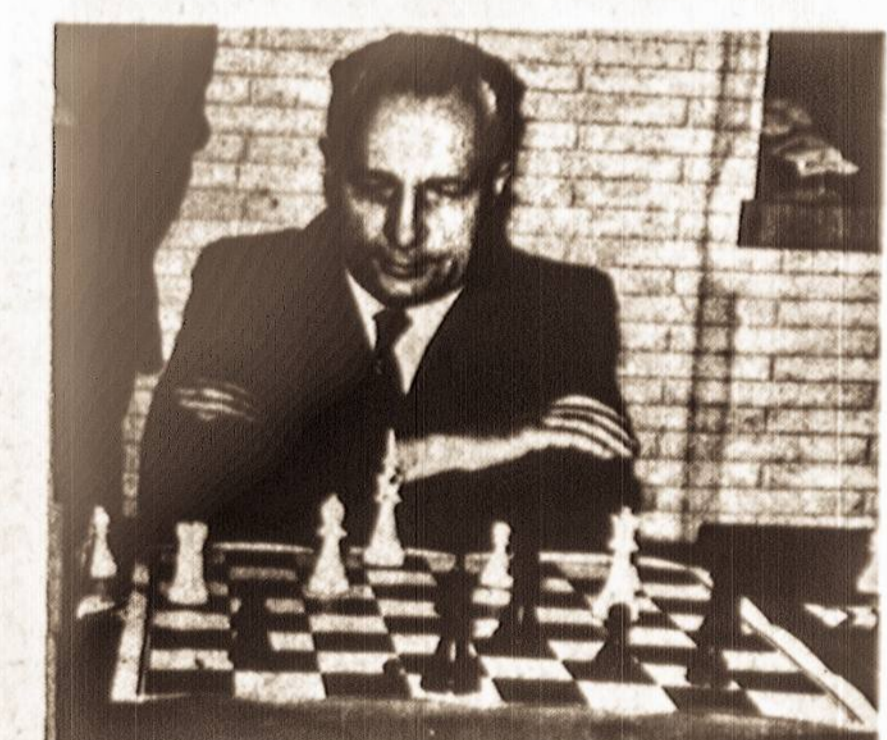
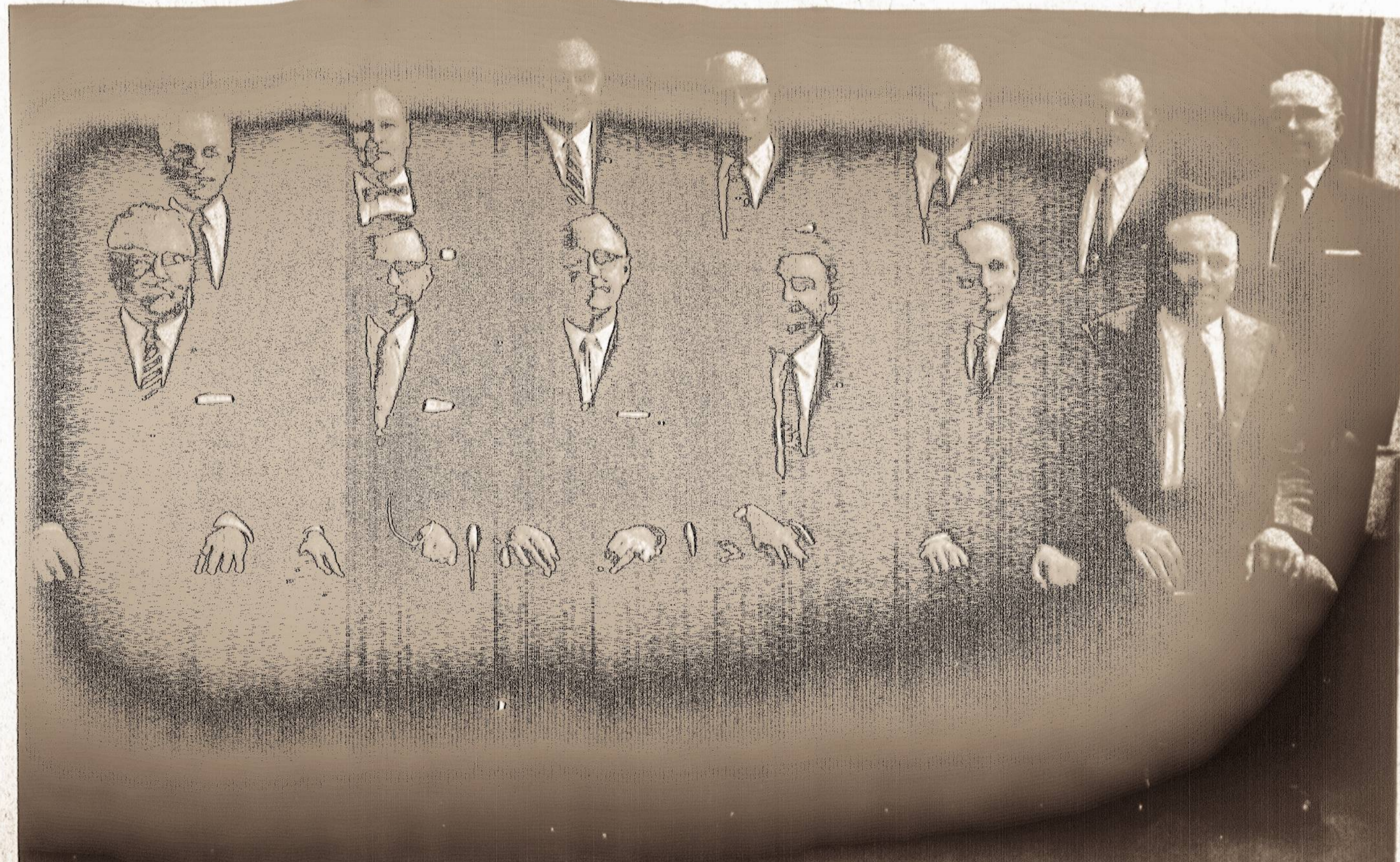
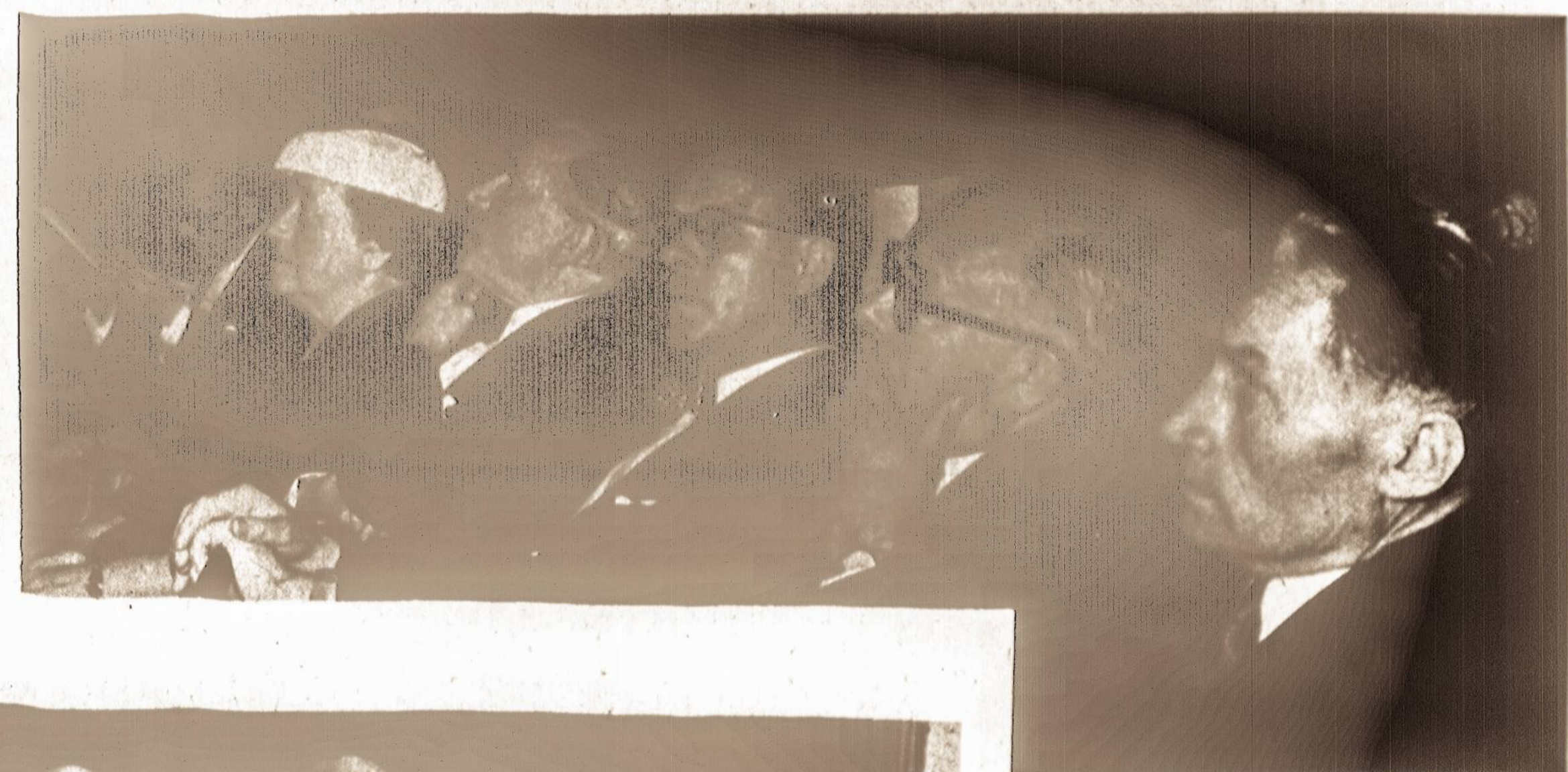
Praeitą sekmadienį, nežinint lietingo oro, lietuviai su anti-komunistiniais šūkiais energingai dalyvavo protesto „Iš Sovietų Sąjungą eisenoje. Nuotraukoje: grupė lietuvių prie sv. Patricio katedros.

J. Tysliavos, Jr. nuotraukos
APACIOJE: New Yorke lietuvių sv. Patricio katedroje

Visose laisvojo pasaulio dalyse gyvena lietuvių gaivinimo židiniai. Štai Argentinos lietuvių daktaro Jono Basanavičiaus vardo Centre susikūrė naujas tautinių šokių ir dainų ansamblis vien iš Argentinoje gimusių lietuvių. Nuotraukoje, fotografo A. Kirsuko padaryta „A. L. Balso“ Leidyklos sodnelyje, Buenos Aires, jaunųjų ansamblių pavaizdinimo proga: ALC ansamblietės su savo vadove Ona Gudliauskaite Ozinskene repeticijoje. Šis Ansamblis dalyvauja Žalgirio ir Beivų dienos minėjimo programose Argentinos Lietuvių Centre.

J. Tysliavos, Jr. nuotraukos
APACIOJE: Protesto prieš Pabaltijo valstybių okupaciją dalyviai Town Hall, New Yorke. Nuotraukoje: Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidžikauskas su žmona, Vilko pirmininkas dr. A. Trimakas, LLK narys J. Audėnas ir kiti.

VIRSUJE: Kazys Škėma iš Detroito, kuris dalinosi I – II vietą didelėje „Great Lakes“ šachmatų pirmenybėse (99 dalyviai), įvykusiose gegužės mėn. 28 – 30 d. d. La Grange, Ill.

E. Sulaičio nuotrauka
KAIREJE: S. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos valdyba ir direktoriai. Sėdi: (iš kairės į dešinę) John J. Roman, Sr., finansų sekretorius, adv. Anthony J. Young, viceprezidentas, adv. John J. Grigalus, prezidentas, Albinas P. Neviera, sekretorius, Juozas Arlauskas, išdėininkas, Charles Jutka, tvarkdarys, Sėdi: St. Kontautas, St. Grigamavičius, Al. J. Čaplikas, dr. A. L. Kapochy, Ad. J. Namaksy, L. L. Svelnis, J. Lekys.

Hartford, Conn.

SVEIKINTINA SAVIKRITIKA

Veiklus L. K. Vet. S-gos Ramovės skyrius dar kartą gražiai pasireiškė surengdamas meno vakarą birž. 4 d. Liet. Mokyklos salėje ir gavęs 150 dol. pelno, kurį paskyrė Vasatlo 16 gimnazijai. Vakaras paliko malonų įspūdį. Programa susidėjo iš koncerto ir vaidimo. Koncertinę dalį atliko Elz. Jan-kauskaitė ir M. Somonaitis, geriausi vietos lietuvių solistai.

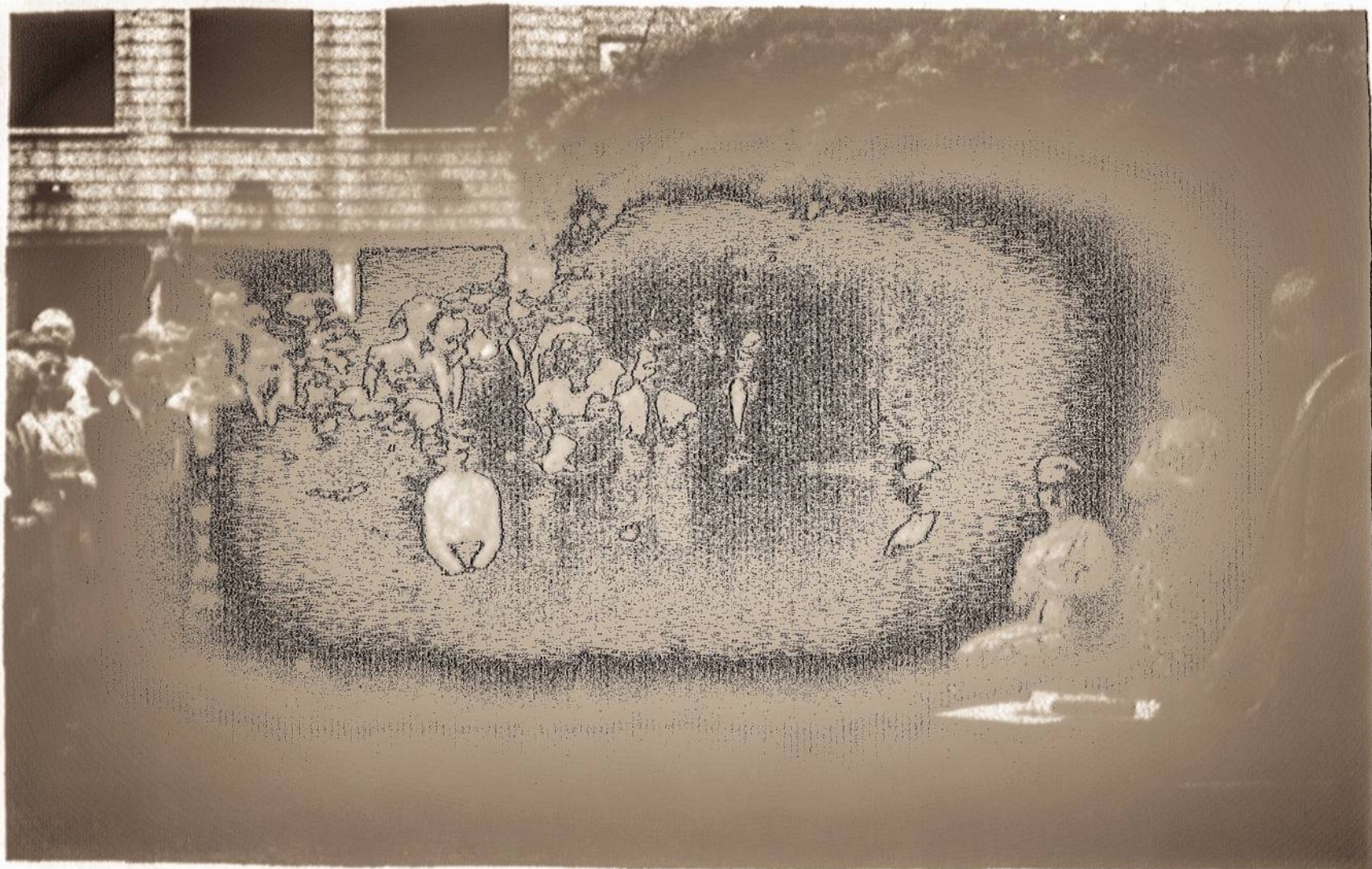
Antroji programos dalis buvo vaidinimas, kurį paruošė Juozas Benešius. Tai "Kybartų Munitinė," dviejų pasirodymų vaizdelis, kuriame vaiduojamas "dypukų" gyvenimas Amerikoje ir ... grįžusių į tėvynę — Kybartų munitinėje. Vaidino J. Benešius ir Nijolė G. Kleizaitė, realiai pavai- zduodami "dypukų" ir jų jauni-

mo nutautėjimą. Tai priminė visiems "dypukams" darymą lietuvių kalbos, o grįžusiems į tėvynę nesuskalbėjimą su munitinės viršininku, kurio rolę vaidino Petras Simanauskas.

Žodžiu, programa buvo įvairi ir publikai patiko. Kaip solistai, taip ir vaidintojai susilaukė gausių aploдимentų. Svarbiausia, šiame montaže mūsų "dypukai," siekdami išlaikyti lietuvių kultūrą — kalbą, raštą ir meną, nešykstėjo savikritikos.

Po meninės programos buvo šokiai ir vaišės. Tikimasi, kad mūsų romoviečiai ir ateityje surengs tokius ar panašius kultūrinius vakarus. Padėką priklauso ne tik rengėjams, bet ir programos dalyviams.

— VMK.

V. Bacevičiaus nuotrauka

DIRIGENTAS ALFONSAS MIKULSKIS (dešinėje) kalba Čiurlionio ansamblio dvidešimtmečio sukakties minėjimo šventėje, neseniai įvykusioje Clevelande.

INŽINIERIUS VYTAUTAS VAITUŽIS su žmona ir anūkiais, Stamford, Conn. Jis yra atsakingas pareigūnas vienoje stambioje pramonės įmonėje. Atvykęs su šeima po antrojo pasaulinio karo, inž. Vaitužis Amerikoje padarė didelę pažangą savo srityje ir šiandien, daugeliu atveju, yra pralenkęs amerikiečius. Vaitužio gyvenimas yra labai įvairus ir kupinas nuotykių. Gimęs Biržų apylinkėje, Vytautas pradžioje tarnavo Lietuvos policijoje, vėliau, savo gabumų dėka, pasiekė vadovaujamos vietos amerikiečių pramonės įmonėje. Inž. Vytautas Vaitužis yra Vienybės skaitytas ir labai nuoširdus jos bičiulis.

LIETUVIŲ VADOVAUJAMA ISTEIGTA 1924 M.

Schuyler Savings & Loan

& LOAN ASSOCIATION OF KEARNY, NEW JERSEY
Nuo 1960 m. liepos 1 d. už sutaupus moka

4%

Be to, duoda paskolas namams, išrašo pašto perlaidas (money orderius), taupo pinigus Kalėdų šventėms (x-mas Club), skolina pinigus taupytojams, priima mokestį už elektrą ir gazą.

Federal Savings and Loan Corporation narys

- Iškirpk šią atkarpą ir siusk -

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

24 Davis Ave., Kearny, N. J.

Prašau atidaryti taupymo sąskaitą:

Vardas, pavardė.....

Adresas.....

Siunčiu depozito.....

(Taupytojams pašto išlaidas apmoka įstaiga)

Skautu reikalai

Clevelando Neringos skaučių tėvų komitetan šiems metams išrinkti: O. Jokūbaitienė, Kubiliūnienė, Garla, Karsokas ir Petkevičius. Neringietės naujam komitetui linki sėkmės plačiame darbo bate.

Buv. kadencijos komitete darbuosiu — O. Jokūbaitienė, J. Mockus ir V. Petkevičius, jiems skautės pareiškė padėką.

SKAUTIŠKOS VARŽYBOS CLEVELANDE

Kovo 5 d. Clevelando Neringos skaučių tunte paskelbtos varžybos, kurios baigiamos birželio 27 d. Varžybų paskirtis — atžymėti pavyzdgingiausią jaunesniąją skautę, skautę, jūrų skautę ir vyresniąją skautę. Taip pat bus išryškintos pavyzdgingiausia skiltininkė ir draugininkė.

Tuo tarpu Pilėnų skautų tunte buvo pavasarinės sporto varžybos tarp vienetų. Varžybos prarastos St. Clair Recreation centre. Krepšinių laimėjo Stp. Dariaus jūrų sk. laivas, tinklinį ir kvardratą — DLK Kęstučio draugovė ir stalo tenisą — Stp. Dariaus laivas. Tokios varžybos Clevelando Pilėnų tunte rengiamos jau antri metai.

STOVYKLA OŠIANČIAME PAEZERY

Clevelando Neringos ir Pilėnų tuntai šią vasarą stovyklaus prie didžiojo Pymatuning ežero, kuris yra ant Ohio ir Pensilvanijos valstybių sienos. Pernykstė stovykla toje vietoje skautiškajam jaunimui paliko nepaprastai puikius įspūdžius. Šiomet žadama stovyklauti nuo liepos 24 d. iki rugpjūčio 7 d.

SKAUTŲ TĖVŲ TALKA

Clevelando Skautų Tėvų Komitetas visą birželio mėn. vykdys vajú skautiškajai veiklai ir vasaros stovyklai paremti. Clevelandiečiai kviečiami dosniai prisidėti.

JOHN BALTADUONIS FRANKFORD AVENUE Cafe

1700 Frankford Avenue Philadelphia, Pa.

NEW JERSEY LIETUVIŲ TARYBA

New Jersey Lietuvių Tarybos draugijų atstovų suvažiavimas šaukiamas birželio 26 d. 2:30 val. po pietų Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro patalpose (II aukštas) 6 Davis Ave., Kearny, N. J.

Dienotvarkėje daug svarbių reikalų. Iš jų pažymėtini: New Jersey lietuvių veiklos pagyvinimas, valdybos ir revizijos komizijos rinkimai, lėšų disponavimas, 1961 m. Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo surengimas ir kt.

New Jersey lietuvių draugijų ir klubų pirmininkai arba jų

įgalioti asmenys (po Žatstovu nuo kiekvienos draugijos) kviečiami į šį suvažiavimą būtina atvykti.

Nestovėkime nuošaliai ir nebūkime tik stebėtojai, o imkimės konkretaus darbo. Suvažiavimas yra labai svarbus ir nuo jo pareis, kaip lietuvių moka save reprezentuoti ir lietuviškus reikalus ginti. Nenuomokim ranka ir nesakykim tegul kiti dirba, bet patys vieningai glauskimės į gretas, kad greičiau ir lengviau galėtume siekti savo užsibrėžtų tikslų.

A. Salvė, Firm.
Vl. Dilis, Sekr.

CATSKILL KALNUOSE - LIETUVIŲ VASARVIETE

Druskonie Hall

dar priima užsakymus vasario ir liepos 4 (July 4) savaitgaliai. Rašyti MRS. S. KRAUNAITIS, ANDES, N. Y. Telefonas ANDES (Endis) N. Y. 2781.

Pasinaudokite plačiai žinomos ir gerai užsirekomendavusios firmos patarnavimu siunčiančios siuntinius į SSSR ir Lietuvą

PACKAGE EXPRESS & Travel Agency, Inc.

Licensed by USSR

BROOKLYN, N. Y. - 1530 BEDFORD AVENUE
Tel. IN 7-6465 ir IN 7-7272

NEWARK, N. J. - 312-314 MARKET STREET
Tel. MI 2-1681 ir Bowling Green 9-6992

Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. * Visi muitai apmokami vietoje, mūsų įstaigose. * Prie firmos įstaigų yra krautuvės. * Siuntinių pristatymas garantuojamas 100%. Įstaigos ir skyriai atidaryti kasdien nuo 9-6, šventad. ir sekm. nuo 9-4.

MŪSŲ SKYRIAI

78 SECOND AVENUE NEW YORK 3, N. Y. QRegon 4-1540

11601 JOS. CAMPAU AVE. DETROIT 12, MICH. Townsend 8-0298

651 ALBANY AVENUE HARTFORD 6, CONN. Chapel 7-5164

832 NORTH 7th STREET PHILADELPHIA 23, PA. WALnut 3-1747

107 SO. VERMONT AVE LOS ANGELES 4, CALIF. DUnkirk 5-6550

241 N. ASHLAND AVE CHICAGO 22, ILL. HUmboldt 6-2818

Norėdami gauti daugiau informacijų reikalaukite mūsų firmos katalogą.

Vienybė, 1960 m. birželio 17 d.

TOBULA RAIDYNO FORMA

Testimas

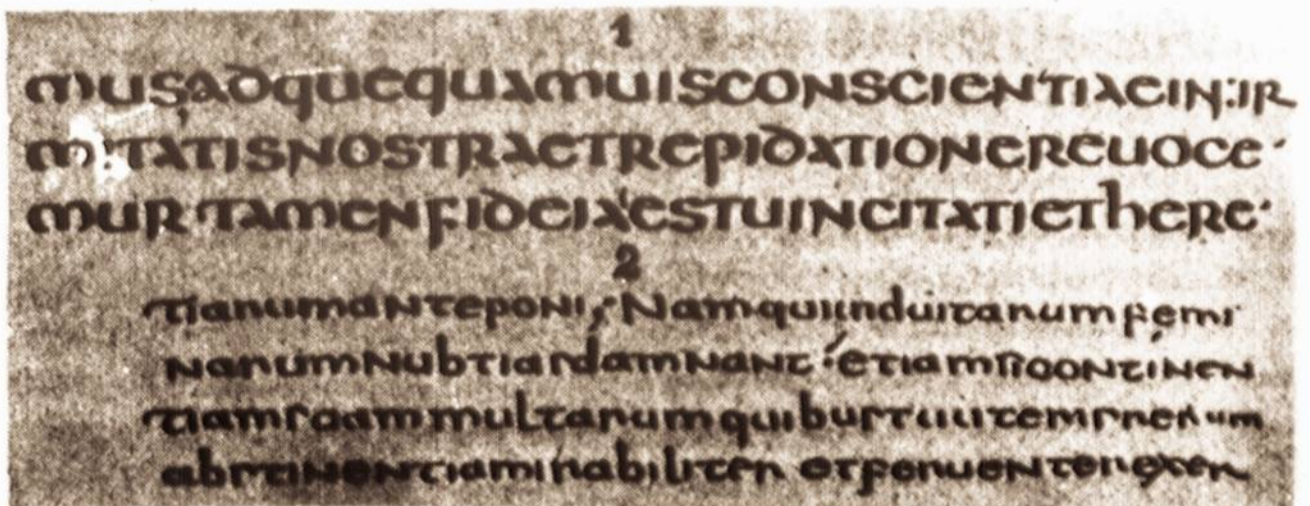
Rašo J. Botyrius
Braižiniai G. Botyrius

Baigiantis Respublikos ir prasidedant Imperijos laikotarpiui, t. y. maždaug 100 m. pr. K. ir 100 m. po K., lotyniškos raidės romėnų menininkų ir meistrų rankose įgavo tikro meniško grožio ir kilnumo. Tai pirmiausia taikoma paminklinėms, arba "akmeninėms" raidėms, kurias menininkas nubrėžė, o įgudęs meistras kalnu iškalė ant marmuro, granito ar kitokio akmenų paminklų bei pastatų.

Tai vadinamos "romėnų keturkampės didžiosios raidės". Tobuliausia jų forma visų yra pripažinta raidėms ant imperatoriaus Trajano kolonos marmurinės lentos. Trajano statydintas forumas ir jo garbei kolona buvo inuguruota 114 m. pr. K. ir tam atžymėti buvo iškalintos atatinkamas parašas (Brėz. 15).

Trajano kolonos raidžių linijų storumai gražiai pereina į plonumus, raidžių galinės baigiasi tam tikrais smailumais, raidžių pagrindinės sudamosios dalys tobulai proporcingos, t. y. tokių raidžių, kaip B, R, S, viršutinės dalys atatinkamai mažesnės už apatines dalis, raidžių augštis ir plotis tinkamai suderinti, pav., raidžių B, E, F, R plotis ne toks pat kaip C, G, D, Q ir tt., viso rašto bendras vaizdas lengvas, aiškus, kilnus. Visa tai kartu paėmus ir padarė tai, kad šių klasikinių romėnų raidžių nepralenkė iki mūsų dienų net talentingiausi ir labiausiai išsivysčiusieji naujų stilių ("tipų", arba "sričių") braižytojai-kūrėjai.

Klasikinės romėnų raidės savo atbaigta, tobula forma pralenkia visus kitus raidynus: hebrajų, buvusių vokiečių

Brėz. 17. UNCIALES IR SEMIUNCIALES. Tai specialistų daryta kopija iš senovinių rankraščių. 1. pavyzdys - uncijalės. Būdingi šių raidžių apvalumai labai ryškiai pastebimi (e, d, h ir kt.) 2 pav. - semiuncijalės, kur dar daugiau raidžių suapvalinta (t, r, s, t) ir kurios, be to, yra žymiai mažesnės už uncijales.

("gotišką"), rusų, net graikų, nekalbant jau apie arabų ar kitus Azijos raidynus.

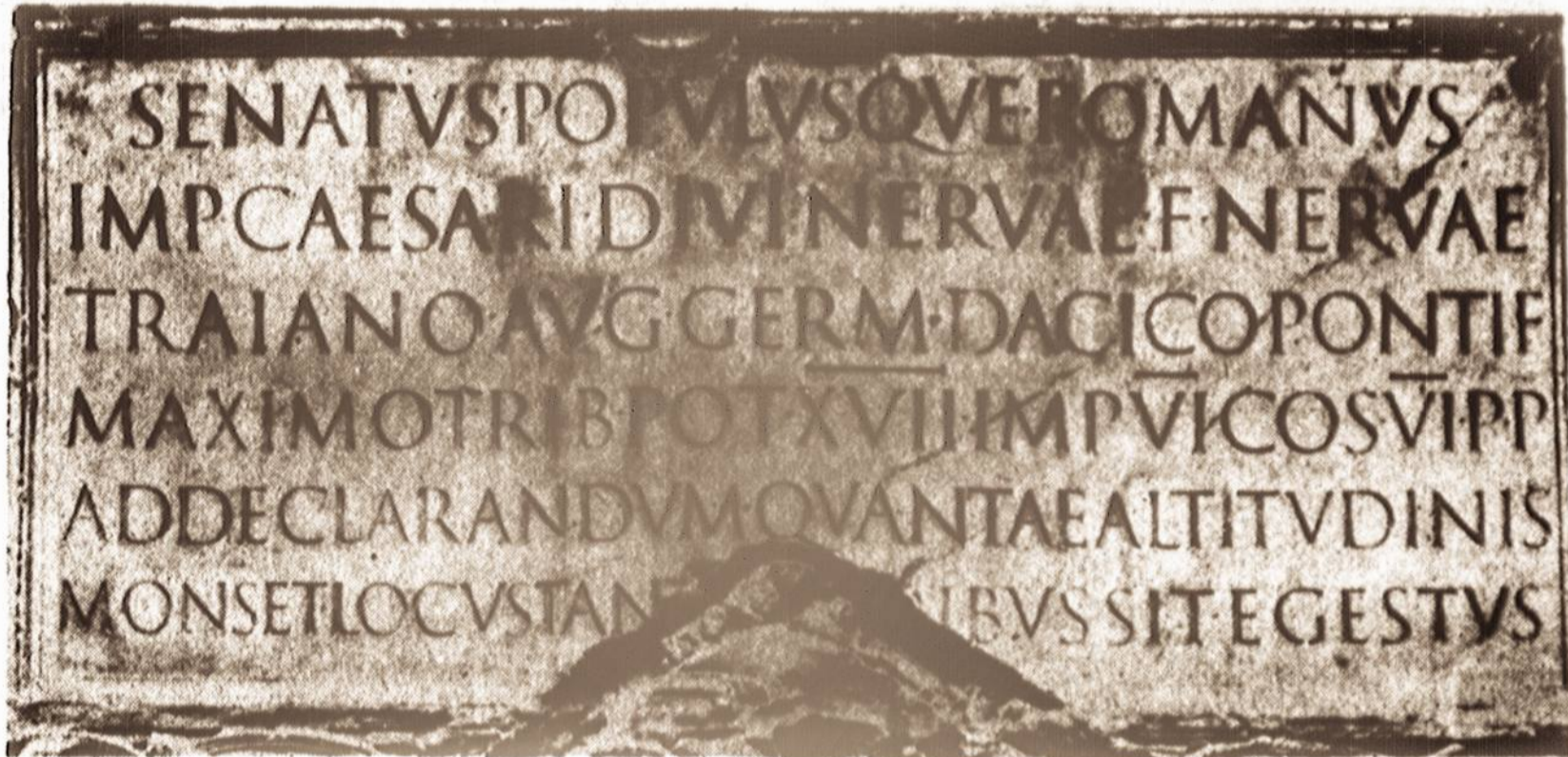
Rankos rašte ant įvairios rašomos medžiagos (papyro, pergamento ir kt.) buvo imituojamos paminklinės raidės, kai raštas buvo kilnaus, svarbaus ar garbingo turinio. Taigi tam tikri religiniai raštai, miestų ar svarbių valstybinių įstaigų įkūrimo aktai, garslųjų poetų veikalai buvo rašomi kruopščiai formalinėmis keturkampėmis didžiosiomis raidėmis. Bet reikalas greičiau rašyti ir pap-

raštesnis turinys buvo priežastis išsivystyti vadinamoms "kaimiškoms didžiosioms raidėms" (Rustic capitals), kurių linijos buvo daugiau lenktos ir pati raidės forma diktuojama rašomojo įrankio, pav., raidžių galinės baigiamos ne smailumais, o storais pabraukimais, plonos linijos yra tos, kurias brėžia plunksnos ašmenys, o storos, kurias brėžia skersa plunksna. Kaimiškos didžiosios raidės buvo beveik vienintelis knygų rašto stilius iki 5 š. po K. (Brėz. 16 - 1).

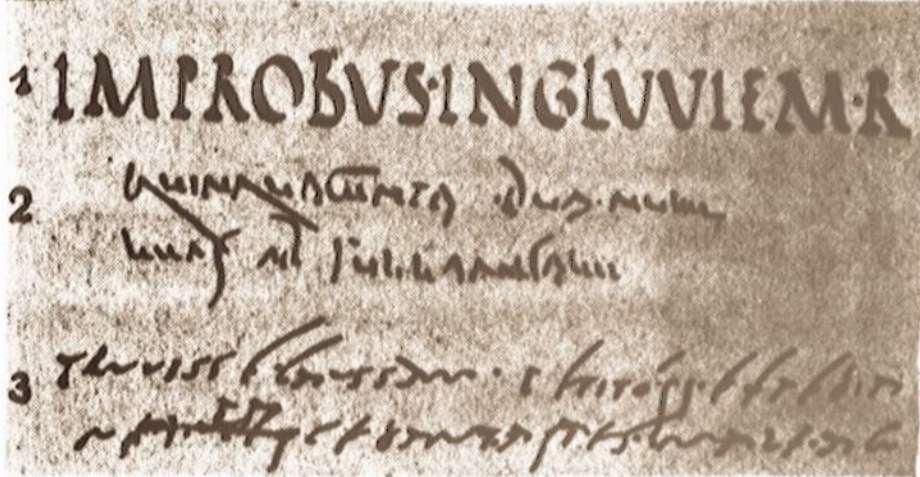
Reikalas dar greičiau rašyti vertė keturkampės didžiasias ir kaimiškas didžiasias raides labiau suprastinti. Taip išsivystė naujos formos raidės, vadinamos "uncijalėmis", nes jos buvo tik "uncijos" (tam tikro romėniško mato) didumo, o jų linijos dar daugiau suapvalintos už kaimiškas didžiasias. Kai kurių uncijalių galinės buvo pratętos viršun ar apačion, ir taip gan skirtingas formas gavo raidės A, E, D, H, M, Q ir V (Brėz. 17 - 1).

Uncijalės rašte pasirodė jau 3 š. po K. ir buvo pagrindinis knygų rašto stilius tarp 5 ir 8 š. po K.

Uncijalinis raštas įvairiose šalyse įgavo kiek skirtingas formas, atsirado tautiniai stiliai ar tam tikros "mokyklos". Ypač pažymėtinas airiškų uncijalių stilius. Jomis buvo parašyta Airijos vienuolynuose kelios nepaprastai gražiai papuoštos knygos, kurios priskaitomos prie meniskiausių bet kada sukurtų knygų.

Brėz. 15. KLASIKINĖS ROMĖNŲ RAIDĖS (paminklinės, arba keturkampės didžiosios). Tai TRAJANO KOLONOS paminklinė lenta iš 114 m. po K. Žodyje DIVI augstesnės I reiškia to meto rašybos būdą žymėti ilgąją i. Tarp žodžių dėdami taškai ties viduriu raidės. Lentos kopija yra dabar Viktorijos ir Alberto muzėjuje Anglijoje.

Brėz. 16. KAIMIŠKO LOTYNYŲ RAIDĖS (RUSTIC CAPITALS) IR RANKOS RAŠTAS. 1. - tai eilutė iš Vergilijaus veikalų knygos iš 5 š. po K. Respublikos ir ankstyvosios Imperijos laikų rankraščiai yra "laiko dantų" sunaikinti; taisyklę įrašė ant akmenų paminklų. 2 ir 2 - rankos raštas didžiosiomis keturkampėmis raidėmis. 2 - įrašas ant vaskinės lentelės iš 57 m. po K., pamėginkite perskaityti! (1 eilutė; quinquaginta. dua num). 2 įrašas ant papyro iš 51 - 54 m. po K. (1 eil.: tenuisse. caussam. petitori. expedia (t).

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka.

KAZYS KEPALAS (kairėje) ir J. Botyrius, artimi Vieniybės bendradarbiai, iš po kurių nuotraukos praeitame numeryje spausdinant iškrito paraštė. K. Kepalas yra žinomas kalbininkas, savo laiku dirbęs Lietuvos krašto apsaugos ministerijos kario mokslo skyriuje ir kitur. J. Botyrius, pedagogas, Raidyno istorijos ir kitų Vieniybės išspausdintų rašinių autorius.

Vieniybė, 1960 m. birželio 17 d.

ATITAIŠYMAS

Vieniybės 23 nr. II sk. 11 eil. nuo vir. turi būti: "O raidė Q"; 12 eil.: "QVOU"; II sk. 14 eil.: "teko dirbdintis".

Vieniybės 24 nr. I sk. 7-toj eil. nuo vir. praleista: "o V ir (priebalsę w)"; II sk. 15 eil. turi būti: "kaip vokiečių u-Umlaut"; II sk. 13 eil. nuo apač. turi būti: "įdailino".

Atostogos be rūpesčių

praleisti kvibėla Lušiai ir Veitai jų vilose **MESKA** ir **MESKIUKAS** saulėtame Cape Cod, kurio krantus skalauja Golfo srovės šildomos Atlanto bangos. Ten rasite tikrai

- *ramią ir gražią aplinką
- *patogius kambarius
- *gerą ir sveiką maistą
- *neuzmirštamą Silver Beach

Kainos neaukštos, o užsakiusiems iki birželio 15 d. dar 10% nuolaida. Adresas: **MESKA Beach St., Monument Beach, Cape Cod, Mass.** Iki birželio 10 d. kreiptis **S. M. Lušys, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.** Telefonas: **EVERgreen 7-5576.**

ieškantiems poilsio ir ramybės

TRAKAI

Prie ežero su valstybės tvarkomu plazu. Patogūs kambariai šiltes ir šaltas vanduo, dušai. Valgi galimas patiems gamintis ar gauti vietoje.

J. PAKNYŠ

Box 126, Thompson, Conn.
Tel. Walnut 3-2836

FIRE - AUTO - LIABILITY - LIFE

ROBERT F. NARK

APDRAUDOS SPECIALISTAS
26 Court Street, Brooklyn 1, N. Y.
Telefonas: MAin 4-6400
700 Caroline Avenue
N. Valley Stream, N. Y.
Tel. VALley Stream 5-0783

- BULGLARY - COMPENSATION - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD

Park Florist

MATTHEW MAZEIKA
SAVININKAS

Geles pristatomos i bet kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: VIRginia 9-3112

MIRĖ JUOZAS MACEINA, SLA VICEPREZIDENTAS

Birželio 8 d. mirė Juozas Maceina, SLA viceprezidentas, gyvenęs Pittstone. Velionis buvo gimęs ir augęs Pittstone. Buvo veiklus ir kitose lietuvių draugijose. Be to, buvo Luzerne apskrities juro komisierius. Nuo 1946 m., Stasiui Mockui pasitraukus, buvo šrinktas SLA izdo globėju. 1956 m. jis buvo paskirtas SLA viceprezidento pareigoms. Palaidotas praeitą šeštadienį. Laidotuviuose dalyvavo SLA prezidentas P. Dargis ir sekretorius dr. M. J. Vini-

kas. Taip pat Luzerne apskrities respublikonų partijos komiteto atstovai, kurie prie karsto padėjo vainiką. Velionis buvo pavyzdingas Amerikoje gimęs lietuvis patriotas. Buvo ilgametis Vienybės skaitytojas.

JONAS MEKAS, Film Culture žurnalo redaktorius, jau pradėjo parengiamuosius savo pirmojo filmo "Guns of the Trees" gaminimo darbus.

PAREMKITE SPORTUOJANTĮ JAUNIMĄ!

LIETUVIŲ SPORTO KLUBO NEW YORKE

Tradicinis - Metinis

PIKNIKAS - GEGUŽINĖ

įvyks

SEKMADIENĮ — 1960 M. BIRŽELIO 19 DIENĄ

IDLEWILD PARK INN

Rockaway Blvd. & 248th Street, Springfield Gardens, L. I.
(netoli Idlewild Airport)

PROGRAMOJE:

1. New York State Cub 1954/1955 metų žaidikams taurių įteikimas;
2. Loterija - bufetas.
3. Šokiai - Romo Butrimo orkestras.

PIKNIKO PRADŽIA 1 val. p. p.

Įžanga (įskaitant taksus) - \$1.00

Lake Hotel
ASBURY PARK, N. J.

SEVENTH IR PARK AVES. Tel. Prospect 4-7788 ir 6-9671

DIDZIAUSIA IR GRAZIAUSIA LIETUVIŲ VASARVIETĖ ATLANTO PAKRANTEJE

Gražūs kambariai. Svežias maistas. Žemos kainos. Vakarais šokiama groja orkestras. Tarp dviejų ežerų, prie pat okeano paplūdimio. Kreiptis: Edmundas Kubaitis, prezidentas, arba A. Zemaitis, viceprezidentas-sekretorius.

BANGA TELEVISION

VYT ZELENIS, Savininkas
3423 FULTON STREET
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-0349

Parduodama: televizija, radijas, Hi-Fi stereo fonografas, dulkių siurbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral ir Motorola aparatams. 40 nuošimčių nuolaidos Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi.

Taisoma televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 val. vak. Penktadieniais iki 9 v. v.

Paskutinė paroda Almus galerijoje

Mariusa Fernandez Ver Brugghe, tarptautiniai žinoma dailininkė, bus pristatyta pirmą kartą New Yorko visuomenei, paskutinė šio sezono paroda Almus Art Gallery, Great Neck, N. Y.

Lietuviškosios dailės propogavimas yra viena iš pagrindinių šios galerijos tikslų. Praėjusį sezoną visuomenei buvo pristatyti mūsų dailininkai: J. Pautienius, A. Elskus, R. Viesulas, V. K. Jonynas, P. Lapė, Sandra Čipkuvienė ir Telesforas Valius. Kai kurių šių dailininkų darbai susilaukė svetimųjų tarpe didelio pasisekimo.

Kitais metais galerija numato 19 parodų. Dalyvaus A. Galdikas, Aleksandra Merker, A. Veščionas, V. Kaulius ir kiti.

Argentinetė Ver Brugghe, kurios vyras yra Jungtinių Tautų diplomatas, parodojį išstatys aliejaus darbus. Studijavusi meną Buenos Aires ir Paryžiuje, dailininkė su parodomis yra pasirodžiusi Argentinoje, Urugvajuje, Brazilijoje, Paryžiuje, Londone ir Washingtone. Ji buvo gavusi Phillips Memorial Gallery stipendiją. (alm)

ROMAS VIESULAS, žinomas dailininkas, pakviestas dėstyti grafikos meną Temple universitete, Philadelphiaje. Darbą pradės rudenį. Liepos mėnesį Viesulas vyks į Los Angeles. Fordo Fondas jam suteikė stipendiją, vadinamą "Tamarind Fellowship."

JURGIS ELISONAS, studijuojąs Tolumų Rytų kultūrą bei kalbas Harvardo universitete, šiomis dienomis gavo to universiteto ir JAV švietimo departamento stipendijas.

ALBINAS ELISKUS, dailininkas, šiomis dienomis žmonos Onos apdovanotas sūnumi Albinu Petru. Be to, Elskai augina dvi dukteris.

Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai - visi trys lietuviai - rūpestingai, sąžiningai ir pigiau patarnaus jums, jei tik jūsų automobiliui reikalingas bet koks didelis ar mažas pataisymas.
COMPLETE AUTOMOTIVE REPAIRS
83-42 WOODHAVEN BOULEVARD
WOODHAVEN, N. Y.
(86th Ave. kampas, prie Jamaica Ave.)
Telefonas: Virginia 6-9683

MUMS RAŠO

(Atkelta iš 4 psl.)

sutinkami su armotų salietais, jiems groja orchesteriai iškilmingus maršus, rengia priėmimus geriausiuose viesbučiuose, o neleidžiama žudomu tautų žmonėms jų pikietuoti, kad negalėtų jiems priminti apie jų įvykdytas ir tebevykdomas žmogžudystes.

Jeigu dar rašoma apie Eichmanno prieš 15 metų padarytus nusikaltimus žydams, tai kodėl užmirštama prisiminti masines žmogžudystes Maskvos budelių Praveniškėse, Kretingoje, Pa-nevežyje, Červenėje, Katyne? Kodėl tylima apie neseniai įvykdytas masines skerdines Vengrijoje?

Sibiro taigose, priverstinio darbo stovyklose, kalėjimuose tebekentia milijonai nekaltų žmonių ir laukia išlaisvinimo iš kruvinių Maskvos budelių rankų. Sovietų S-gos okupuotuose kraštuose, praėjus 15 metų po karo, tebesuiminėjami nekalti žmonės ir vežami į Sibirį sunaikinimui. Gal dažnesnis žmogžudysčių priminimas šiek tiek sulaukytų Maskvos žmogžudžius. Tad minint vieną žmogžudį, nereikia užmiršti priminti ir kitus.

M. RUZGAITIS

Brooklyn, N. Y.

— Laivas, kurį prezidentas Eisenhoweris turėjo padovanoti Chrusčiovui Maskvoje, grąžinamas jo statybos firmai.

**SILVER BELL
BAKING CO.**
A. RADŽIŪNAS

Mūsų specialybė lietuviška duona
Pyragai vedybiniams ir
kitokiems pokyliams
Patarnavimas sąžiningas ir greitas
36-40 STAGG STREET
BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas: STagg 2-5938

Visame New Yorke nerassite
gražesnių ir patogesnių salių kaip

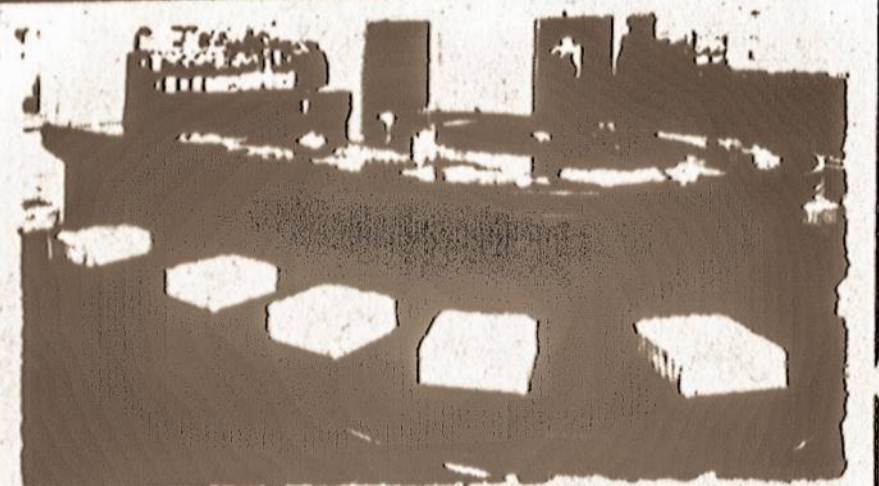
GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte - koncerta, sokius, vestuves ar prakalbas - salese gali TILPTI NUO 25 IKI 2000 DALYVIŲ.
L. MOLIN - Reikalų Vedėjas
320 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1123

Festival RESTORANAS IR BARAS

40 EAST 26th STREET
NEW YORK CITY
Telefonas: MU 3-2928

Gerl pietūs ir vakarienė
- jaukus baras -
- salė susirinkimams -
vestuvėms ir pobūviams
Gali tilpti 200 žmonių
Lietuviškiams suėjimams
NEMOKAMAI

VACYS STFPONIS, Savininkas

White Horse Tavern

BARAS, RESTORANAS IR SALE
PRANAŠ BRUČAS, Savininkas
Duodami polaidotuviniai pietūs

86-16 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 6-9519

Vienybė, 1960 m. birželio 17 d.

REPUBLIC Wine & Liquor Store

MARIJONA JOKUBAITIS
ir JURGIS JOKUBAITIS

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI

(vairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-35 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas

STIKLINIS BARAS. VIENA GRAŽIAUSIŲ UŽEIGŲ.

273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-9533

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

(Kurtas 1903 metais)

SENIAUSIA SPORTO ORGANIZACIJA

BARAS - RESTORANAS - KABARETAS

Jauki salė parengimams

1332 HALSEY STREET BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9790

60th STREET BAR

Restoranas - Cocktail Lounge.

60-02 COOPER AVE. BROOKLYN 27, N. Y.

(Trikampis: 80th Ave. Cooper Ave. ir 60th St.)

Telefonas: EVERgreen 2-9086

ALFONSAS VOIDKVIČIUS, SAV.

Importuoti ir vietiniai gėrimai

Draugiškas patarnavimas.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

- PHILADELPHIA, PA. -

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: POplar 5-4110

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STAgg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius

410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STAgg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Kopyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS (VAIRIEMS REIKALAMS)

Nevėluokite įsipilietinti

Lapkričio 8 d. bus renkamas Jungtinių Am. Valstybių prezidentas. Svarbu visiems dalyvauti rinkimuose. Nauji piliečiai, kad galėtų balsuoti, turi gauti pilietybę iki rugpjūčio 9 d.

Liko mažiau, kaip du mėnesiai laiko. Dėl to be atidėjimo pildydite aplikacijas, kuria jums Imigracijos ir Naturalizacijos Biuras atsistūnė.

Krasto pilietybė, kur gyvenimi yra labai svarbi daugely atvejų. Prie to reikia atminti, kad jokia tauta, jokia kraštas nemėgsta savo tarpe turėti svetimų gaivalo. Jungtinės Am. Valstybės neišimtis. Priešingai, dėl didelio skaičiaus imigrantų čia visuomenė ypatingai pagei-

dauja, kad ateiviai kuo greičiausiai taptų piliečiais ir jauštųsi gyvenant savame krašte ir imtųsi krašto piliečių pareigų. Aplikacijų siuntimas ir mandatus priminimas tai rodo. Apsilėidę blogą įspūdį darys vietos gyventojams sau ir savo tautai. Kas pilietybės nevertina, tas nevertas laisvės. Dėl to visi dar neturį pilietybės tuojau pildykite aplikacijas. Jas jau turit. Nėra taip sunku pilietybę gauti kaip kas mano. (Tik reikia truputį rūpestingumo).

Jei kam tuo reikalu reikės kokių informacijų, kreipkitės patys ar telefonu pas D. Klinggą, 337 Union Ave., Brooklyn, N. Y. EV. 4-1232.

VARDINĖS MASPETHĖ

Šį sekmadienį, birželio 19 d., Maspetho Lietuvių Piliečių Klubo salėje, ruošiamos linksmos vardinės Petrams, Jonams, Povilams ir Antanams pagerbti. Taip pat Tėvo Dienos minėjimas. Pradžią 5 v. p. p. užanga 2 doleriai asmeniui. Šokiama groso orkestras.

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

DĖMESIO! Los Angeles ir apylinkių gyventojai!

SIUNTINIAI SIUNČIAMI Į SOVIETŲ RUSIJĄ

UKRAINĄ, LIETUVĄ, BALTGUDIJĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS
Pasinaudok patikimu kruopščiu ir greitu mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.

3216 SUNSET BOULEVARD LOS ANGELES 26, CALIFORNIA
Tel. Normandy 5-9887

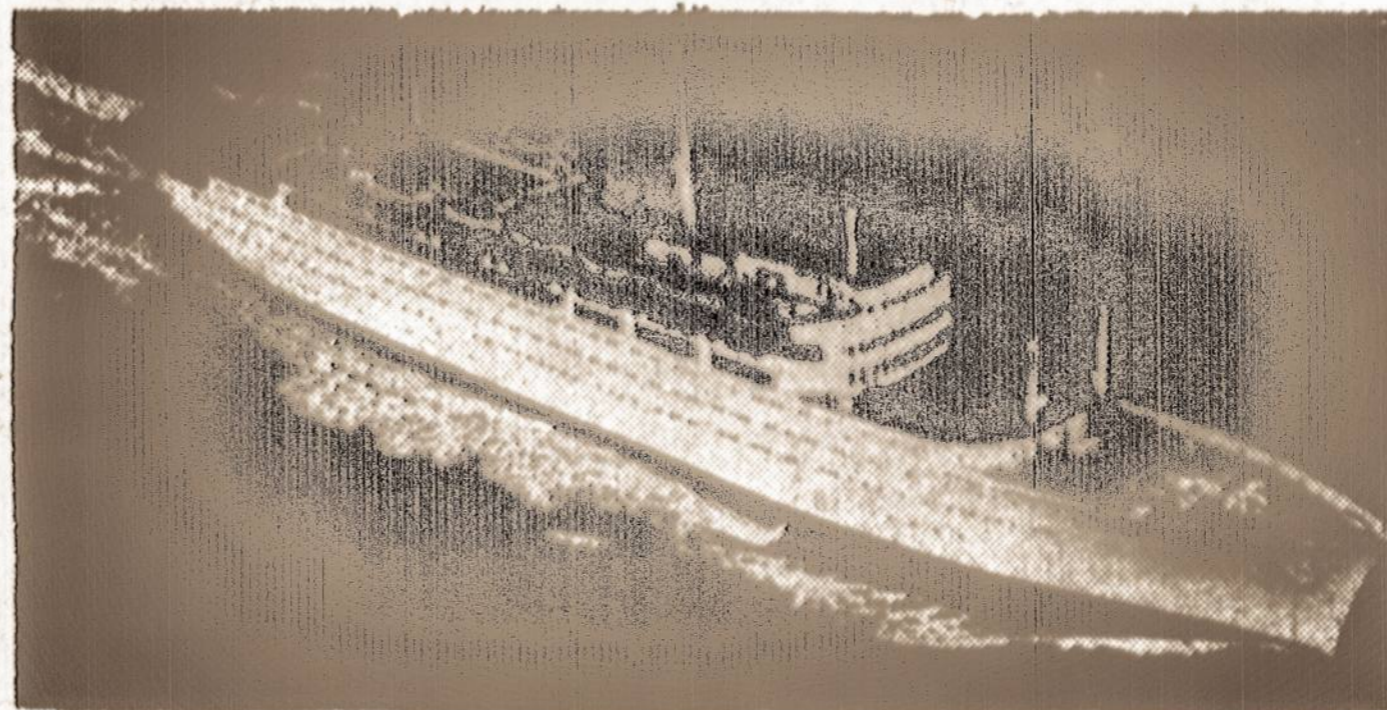
Mūsų didžiulė ir patikima firma yra patarnavusi tūkstančiams klientų, visus geriausiai patenkindama. Mūsų firma 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresatą pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu laike - 12 dienų). Mūsų rastišė yra didelis pasirinkimas pirmos rūšies produktų. Dovanų siuntinių pristatymas garantuotas.

Joseph Andrusis

TRAVEL BUREAU

Biletai parduodami visomis susisiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas

87-09 Jamaica Avenue Woodhaven, 21, N. Y.
Telefonas VI 7-4477

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

VIENYBĖ

J. Matulionis ir V. Mellus, iš Toronto, Kanados, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės centro reikalais lankėsi New Yorke. Ta proga svečiai aplankė draugus bei pažįstamus.

Dr. M. Devenis su žmona, sutvarkę nuosavybės reikalus Waterbury, Conn., išvyko atgal į Kaliforniją.

Dr. J. Snieškienė, dr. R. Saldaitienė ir dr. J. Vytuvienė sudaro naują Lietuvių Dantų Gydytojų Draugijos valdybą.

S. Žadeikis birželio 4 dieną Apreiškimo parapijos bažnyčioje susituko su dr. Stase Kirpyte.

Inž. Vyt. Saligmonas birželio 6 d. Washingtono universitete, St. Louis, Mo., gavo magistro laipsnį inžinerijos srityje.

Pranas Lapė, žinomas dailininkas, dalyvavo vienuoliktose Naujosios Anglijos meno parodoje. Pažymėtina, kad iš 2000 patiekimų tapybos darbų buvo atrinkta tik 128, jų tarpe ir mūsų dailininko Lapės "Malne landscape".

Jonas Bubnis su žmona birželio 19 d. Miami, Floridoje, minėjo savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Bubniai, anksčiau gyvenę New Yorko apylinkėse, yra ilgamečiai Vienybės skaitytojai.

Edv. Kulbokas, vienybietės Natalijos Kulbokienės sūnus, buvo atvykęs iš Cincinnati, Ohio, išleisti į Europą išvykstančios savo žmonos Hildos.

Vyt. Širvydas, mūsų bendradarbis, lankėsi pas dukterį ir žentą Dietz, East Meadow, L. I., kur jam su žmona buvo surengta vedybinio gyvenimo 37 metų sukakties minėjimo pokylis. Dalyvavo Gudai, Katiliai, Putina, Ščegauskai ir kiti.

LIETUVIŲ SIUVĖJŲ LOKALO RINKIMAI

A. C. W. of A. unijos, Lietuvių Siuvėjų 54-to skyriaus mėnesinis narių susirinkimas įvyksta birželio 22 dieną, o skyriaus delegato ir vykdomosios Tarybos narių rinkimai įvyksta birželio 29 dieną, unijos patalpose, 11-27 Arion Place, Brooklyn, N. Y.

Nominaujami kandidatai: Skyriaus delegatu — Vytautas Ularevičius, Pirmininku — Vincas Zaveckas, Vicepirmininku — Petras Kadakauskas, Sekretorium — Teodoras Yagella, Finansų sekretorium — Izdininku — Jurgis Kazakevičius, Vykdomosios Tarybos sekretorium — Kazys Kundrotas, Trade Board atstovais — Kazimieras, Thomas ir Jurgis Bernota, Vykdomosios Tarybos nariu — Bronė Spūdienė.

Rinkimų salė bus atidaryta nuo 3 val. po pietų iki 7 val. vakaro. Prašomi skyriaus nariai aktyviai dalyvauti.

TEODORAS YAGELLA
Skyriaus Sekretorius

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Vienybės kaimynų Karvelių sode lyje Onos Damkuvienės atsilankymo proga. Iš kairės — A. Povilauskienė, A. Karvelienė, H. Ambrozaitytė, O. Budraitienė, Burkauskienė ir Budraitienės anūkė — mažoji Ambrozaitytė. O. Damkuvienė, ilgametė Mot. Vienybės narė, kurios namuose Woodhaven, N. Y. vyko draugijos susirinkimai, ilgesnį laiką viesėjusi Floridoje dabar apsigyveno Roslyn, Pa.

PADEKA

Čiurlionio koncertas Maironio mokyklos dešimtmečio proga praėjo sėkmingai New Yorko ir jo apylinkių lietuvių parama, vieningumu ir giliu supratimu.

Rengėjų padėka koncerto globėjams kun. N. Pakalniui, gen. kons. J. Budriui ir kun. L. Jankui. Visuomenę informavusiems ir koncertą rėmusiems Darbininkui, Vienybei, Dirvai, J. Stukui, latvių ir estų laikrašiams, kun. Pikturai, J. Šlepečiui, E. Kulber, J. Ginkui, J. Andrišiui, K. Trečiokui, N. Valaitienei, A. Zarskienei, V. Zelenienei, V. Anoniui, D. Audėnaitei, J. Zilevičiūtei ir J. M. Matulai-

nei.
ACIU visiems mokinų tėveliams, kurie padėjo surengti Čiurlioniečiams gražias vaišes, o ypač mamytėms Kašubienei, Barauskienei, Miklienei, Gerulaitienei, Krivickienei, Kundrotienei, Kidolienei, Liuberskienei, Snieškienei, Danilnienei, Klemejerienei, Kentienei, Navickienei, kurios savo darbu nuosirdžiai talkininkavo.

Dėkojame aukomis ir skėlbimais parėmusiems mūsų leidiniui — programą, ir visiems atsilankiusiems į koncertą ir priėmimą.

MAIRONIO MOKYKLOS
TEVŲ KOMITETAS

A. Brazinskas, architektas, Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos New Yorko skyriaus susirinkime, kuris įvyko birželio 4 d. inž. J. Vilgalio namuose, Great Neck, L. I., skaitė paskaitą apie japonų architektūrą. Ta proga į skyrių buvo priimti keli nauji inžinieriai.

Mes dar tikime...

(Atkelta iš 1 psl.)

gintis. Maža, kelerių metų, latvaitė ėjo tėvo rankos įsikibusi per lietuvių ir ji tos dienos neužmirš, nes tėvas mokėjo jai pasakyti, kodėl ji turi eiti su visais didžiosios tragedijos broliais.

Town Hall patalpose mūsų jau laukė kiti atėję po protestantiškų pamaldų sv. Petro bažnyčioje. Visų trijų tautų mergaitės pasitiko su programų lapais ir pintinėlėmis aukoms, ir buvo malonu padėti dolerį, nežiūrint kuriai sesei — lietuvaitei, este ar latvaitei, nes žinoma, kad visų rinkliava tam pačiam tikslui tenka. Toliau visų trijų tautų Himnai — po Amerikos — prieš plakata, vaizduojantį visas tris žemes kruvino pjautuvo grėsmėje, buvo suglėdota šventu susikaupimu. Paskiau buvo Amerikos vyriausybės atstovo kalba, nupinta iš daug labai gražių žodžių, deja, jau per dešimt metų visuose minėjimuose girdėti ir labai dar toli nuo įtikinančio veiksmo. Dar buvo rezoliucija Vyriausybei, dar keletas sveikinimų, ir atėjo laikas meninei daliai.

Latvaitė pagrojo smuiku, estė padainavo savo kalboje, o lietuvių dalį atlaikė mūsų Aleksas Mrozinskas pianino solo. Visoms tautybėms po tris gražius dalykėlius. Nebuvo

progos niekam nuo programos pavargti. Galėjome skirstytis namo broliškos vienybės dvasioje, praleidę švento ryžo laiką, kad nauja viltimi sutiktumėm jau austančią laisvą savo tėvynėms, kad nebijotumėm išpažinti savo tikėjimą šioje pasaulinės mizerijos tamsosoje, kur baltas vadinamas juodu, kur tylaus teroro šmėkla dar tebeprasina kiekvienam doros valios žmogui. Mes dar tikime į tiesą!

New Yorko Tautinių Šokių Grupės Vadovė dėkoja...

New Yorko Tautinių Šokių Grupė, atšventusi savo veikimo dešimtmetį gegužės 15 d., Schwaben Hall Salėje, Brooklynė ir ta proga suruošusi Tautinių Šokių Šventę, nuosirdžiai dėkoja:

Šventės rengimo komitetus ir leidinio redakcijai, organizacijoms bei atskiriems asmenims už aukas leidiniui išleisti, lietuvių visuomenės gausiai atsilankiusiai į šventę; sveikintiems žodžiu, raštu ar dovanomis; spaudai bei Lietuvos Atsiminimų radijo valandėlės; šokėjams — svečiams prisidėjusiems prie programos atlikimo; visiems bet kuom prisidėjusiems prie mūsų dešimtmečio paminėjimo.

J. MATULAITIENE

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Vienybietė Ella Abrolaitienė su marčia Agnes Katilene. Abrolaitienė su vyru neseniai grįžo iš Floridos ir dabar gyvena Belmar, N. J. Ella yra didelė keliautoja. Ji su vyru Gustavu yra apkeliausi daugelį Europos, Azijos ir Afrikos kraštų.

Ekskursija į V. Indijos salas

ELLA ABROLAITIENĖS su mamytės idėjai visi pritarė ir čia nymu, ši rudenį organizuojama pat užsiregistravo Trečiokienė, įdomi ekskursija į Karibų salas Valaitienė, Sinušienė su sūnum Vakarų Indijose. Mintis tokia: ekskursijai organizuoti kilo neseniai įvykusiame Albino ir Jievos Trečiokų rezidencijos įkurtuvių pobuvyje. Ella Abrolaitienė, apkeliausi beveik visą pasaulį, svečiams pranešė, kad rugsėjo 17 d. Cunard linijos laivu Caronia ji išplaukia su marčia Agnes Katilene dviejų savaitių kelionei į Karibų salas, kviesdama joje ir kitus dalyvauti. Šiai Abrolaitienės idėjai visi pritarė ir čia pat užsiregistravo Trečiokienė, Valaitienė, Sinušienė su sūnum Vladu ir kiti. Norima sudaryti bent 15 ekskursantų grupę. Liuksusinis Caronia laivas, iš New Yorko uosto išplauks rugsėjo 17 d., pakeliui sustos St. Thomas, La Guaira, Curacao, Port-au-Prince ir Nassau salose. Į New Yorką grįš rugsėjo 29 d. Ekskursija kainos nuo 315 dol. Norintieji dalyvauti, prašomi susisiekti su A. S. Trečioku Newark, N. J., arba su V. Tysliaviene, organizatore.

MIRĖ JONAS STANIS

Birželio 10 d. tragiškai mirė Jonas Stanis, įžymus biznieriū, ilgus metus Brooklyne turėjęs gana stambią mėsos paruošimo įmonę. Stanis mirė važiuodamas iš savo įmonės, visai netoli savo namų. Jo automobilis atsitreškė į mūro sieną. Velionis buvo mirtinai sužalotas ir mirė keliamas iš automobilio. Buvo 67 m. amžiaus. Gyveno 181-75 Tudor Rd., Jamaica Estates, Palaido-

tas birželio 14 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios į Šv. Marijos kapus. Liko dukterė Elzbieta Jankuvienė, zentas Justinas ir du anūakai. Laidojo S. Aromiskis. Vos prieš metus mirė jo žmona Jieva, buvusi Jankuvienė.

Velionis Jonas Stanis buvo ilgametis Vienybės skaitytojas ir nuosirdus jos rėmėjas. Užuojauta likusiems velionio šeimos nariams.